

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
OCTOBER 17

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

Phone: 727-953-6313; Fax: 727 286 8543; E-mail: rasma@laiks.us

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVI Nr. 39 (5736)

2015. gada 17. oktobris – 23. oktobris

Latviešu uzņēmēji viesojas Čikāgā

Latvijas Goda konsulātā Čikāgā 2. oktobrī Goda konsuls Roberts Blumbergs tikās ar Latvijas ūdenssaimniecību uzņēmējiem, kā arī ar ASV vēstniecības Latvijā pārstāvi. Uzņēmēji bija ieradušies Čikāgā, lai piedalītos *Water Environment Federation trade show*. Lai tikšanās būtu interesantāka, Blumberga kungs bija uzaicinājis *Metropolitan Water Reclamation District* prezidenti *Mariyana Spyropoulos* un divus inženierus, lai tie pastāstītu Latvijas viesiem, kā Čikāgā tiek

savākts un izmantots izlietotais ūdens. Prezidente stāstīja par programmu, ko čikāgieši izmanto, lai savāktu lietus ūdeni un tālāk to izmantotu dārzu laistīšanai, kā viņas organizācija izlietoto ūdeni pārvērš vielā, ko plānots pārdot kā mēslojumu, kā viņi audzē aļģes, ko plāno pārdot kā barību lašu fermām. Uzņēmējiem bija virkne jautājumu Čikāgas speciālistiem, un viesi atstāja tikšanos gandarīti, ka uzzinājuši vērtīgu informāciju, ko varēs izmantot Latvijā.

Roberts Blumbergs (sēž pa kreisi) un Guntars Vičmanis no ASV vēstniecības Latvijā

ALAs vadība tiekas ar *Laika* redakciju

Oktobra sākumā, ieradušies uz PBLA valdes gadskārtējo sēdi, redakciju apciemoja ALAs vadības pārstāvji. Sarunu loks raisījās galvenokārt par Amerikas latviešu lielākās organizācijas un *Laika* sadarbību tautiešu vienošanā, informēšanā, kopīgo mērķu īstenošanā, darbības norišu chronologizēšanā un sistematizēšanā. Top kārtējā ALAs vēstures grāmata, kuŗas tapšanā redakcija aicināta iesaistīties. Viesi iepazinās ar redakcijas darbu, veidojot avīzi, ar grāmatu sērijas *Laika Grāmata* izdevumiem un iecerēm, aprunājās ar redakcijas darbiniekiem. Pēc vairāk nekā stundu garās sarunas viesi kopā ar redaktori Līgiti Kovtunu nofotografējās pie avīzes *Laiks* un apgāda *Grāmatu Draugs* dibinātāja Helmara Rudziša portreta un vienojās atziņā, ka

īstens Amerikas latvietis ir ALA biedrs un *Laika* abonents.

Kā ALAs biedru skaits, tā *Laika* lasītāju skaits, gadiem ritot, sarūk, un līdz ar to ir apdraudēta avīzes turpmākā pastāvēšana, kā arī pilnvērtīgs ALAs darbs kā tautiešu vienošanā, tā atbalstam Latvijai. Aicinām Jūs, cienjamie tautieši, būt atsaucīgiem un ar savu līdzdalību atbalstīt kā pašiem savu organizāciju ALA, tā arī pašiem savu avīzi *Laiks*!

Red. No kreisās: Ilze Garoza, Kaija Petrovska, Līga Ejupe, Līgita Kovtuna, Pēteris Blumbergs un Raitis Eglītis

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 149.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.

Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784

e-pasts - redakcija@laiks.usmājaslapa - www.laiks.us

Redaktore: Ligita Kovtuna

mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams

114 4th Ave NW, Largo, FL33770

Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543

e-pasts: rasma@laiks.us

Kandas ziņas: Mārtiņš Štauers

104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1

Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**

Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adresei

50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740

e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laikdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 149.00Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!

Gada abonenti saņems bez maksas:

- sešus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avīzes

Gadā.....ASV \$30.00

Kanadā gadā.....ASV \$35.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

LASĪTĀJU BALSIS**Par palīdzību**Mūsu uzmanība ir pievērsta
bēgļu stāvoklim pasaulē.Esam norūpējušies. Šī ir lielā
kā bēgļu kustība kopš Otrā pasaules
kaŗa, un mēs vēl atceramies mūsu vai
mūsu vecāku bailes, satraukumu un
neziņu, atstājot dzimteni un dodoties
uz nezināmām vietām, kur sevišķi
negaida, kur trūkst valo-das un visa pasaulīgā manta
atrodas vienā koferī.Neaizmirsīsim, lūgšim, do-
sim, lai palīdzētu šiem daudz
piemeklētiem cilvēkiem! Vai va-
ram ziedot kaut vienu dievkal-
pojuma kolekti bēgļu vajadzī-
bām? LWR, *World Vision* un
 citas palīdzības organizācijas
paveŗ dažādas iespējas ziedotatsevišķi vai kopīgi, varbūt caur
draudzi, caur LELBU.Lūdzu palīdziet, kā savā laikā
ir dāsnī palīdzēts mums pašiem,
mūsu ģimenēm.

Dievpalīgu vēlot,

mācītāji

ANITA un IVARS GAIDĒS

E.V. UPELNIEKS

Par politisko atbildību Par gudriem vīriem teica se-
nāk: "Tam iekšā ir, bet ārā ne-
nāk!" Par jums gan sacīs savādāk:
"kaut iekšā nav, bet ārā nāk!" Šo
nedaudz pārveidoto epigrammas
tekstu pilnībā var attiecināt uz
parlamentārās izmeklēšanas ko-
misijas darba rezultātiem "Maxi-
ma" veikala Zolitūdē traģēdijas
lietā. Veselu gadu vesela komisija
sēdēja un sprieda, aprakstīja ve-
selus kalnus papīra, sarakstīja pat
tik daudz, ka šo materiālu pa-vairošana vajadzīgā daudzumā
prasītu komisijas rīcībā neeso-
šus finanču līdzekļus. Un kāds
rezultāts? Vispirms tiek nosauk-
tas 14 it kā morāli un politiski
atbildīgas amatpersonas, kas
savu pienākumu robežas pieņē-
mušas to vai citu lēmumu, kam
pastarpināti varētu būt kāds sa-
kars ar notikušo traģēdiju. Tad
šo atbildīgo skaits sarucis līdz
nullei, pēc tam palielināts līdz 7
personām. Un tālāk? Tālāk –nekas! Gala ziņojumu uzrakstīja,
parakstīja, ķeksīti ievilkā un labi
padarīta darba apziņā atviegloti
nopūtās. Tas jau nekas, ka ko-
misijas darbībā iztērēti lieli lī-
dzeļi, bet visas šīs epopejas tā
saucamais "sausais atlikums" vie-
nāds ar nulli. Līdz nākamajam
vēlēšanām tautai viss būs aizmir-
sies, un tā saucamā partiju un tās
darboņu "politiskā atbildība" kā
bijusi skaists lozungs, tā tāds arī
paliksies.**Ciemu dienas
Latvijā**Skaistas atvasaras dienas Tēv-
zemā šogad septembrī pavadīja
Laika krustvārdu mīklu autors
Jānis Reveliņš ar dzīvesbiedri
Astru. „Tā ir garīga atdzimša-
na,” par Latvijas apciemojumu
saka Jānis. Reveliņi ciemojās
redakcijā (attēlā Jānis kopā ar
redaktori Ligitu Kovtunu un
korrespondentu Pēteri Kar-
sonu), apciemoja radus un
draugus, kā arī pabija daudzos
kultūras un mākslas sarīkoju-
mos. Pirms operas „Trubadūrs”
noskatīšanās Reveliņi nofoto-
grafējās pie Baltā nama – mūsu
Latvijas Nacionālās operas.

Red.

Atminēt*Pirms daudziem gadiem, lai
atminētos, sēja mezglus kabatas
vai galvas lakatiņos*Pag, pag, kā tad viņu sauca?
Sendienās pārjāmies abi.

Atcerēšos, būs jau labi.

Nav jau vēl tik slikti,

Tikai jāpiedomā dikti.

***

Pag, pag, kur tad šodien
Jāiet man nudien,
Pie ārsta, friziera vai advokāta,
Lai tik neiziet no prāta,
Būs man katrā ziņā,
Mezglu jāsiens lakatiņā...

***

Lai paliek vien nu Dieva ziņā!

Par vēlu siet man

Mezglu lakatiņā...

Par vēlu gan...

IVARS GALIŅŠ

Riga Ven Travel Inc.**JAUNA TŪRE!****Braucam uz Portugāli nākamgad
no 3. aprīļa līdz 13. aprīlim.**

Zvaniet – INESE ZAKIS

Tālr.: 727-623-4666, e-pasts: rigaven@aol.com
6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

KULTŪRŽURNĀLISTES PIEZĪMES NO ŅUJORKAS

ELEONORA
ŠTURMA

Latvijas senmantu apdraudējums „satricina” Mākslinieku saietu Katskiļos

Amerikas Latviešu mākslinieku apvienības (ALMA) rīkots gadskārtējais mākslinieku un mākslas draugu saiets (25.-27. sept.) Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes skaistajā Katskiļu kalnu īpašumā Elka parkā aizvadīts. Par spīti svešatnē nodzīvotajiem gadu desmitiem, vēlšanās sabraukt kopā, lai nedēļas nogali pavadītu latviskās

divu astronautu draudzību filmas norišu centrā) risinās tehniski zinīgi tvertās ainās (efektīgu zemūdens fotografiju ieskaitot), bet ar saturiski ļoti mistificētām norišu sakarībām.

Ja Marka Blumberga radošais veikums mūs tiecās ievest „tīrās mākslas” pasaulē, tad otra īpašu ievēribu izpelnījies prezentācija – Andra Rūtiņa bagātīgi

degsnīgās iesaistīšanās dēļ, kļuva par emocionāli savilņojošu. Īsumā – metalla detektoriem bruņojušās „mantkārigo ordas”, Latvijas policijas netraucētas, sistemātiski apstaigā labi zināmas seno pilskalnu un kapeņu vietas, meklējot senās rotas un citus dārgumus; bez jebkādas bijības tās izposta un atrasto mantu par lētu naudu

24 stundas dežūrējošus kapeņu apsargus. Vai mēs un mūspuses organizāciju finansiāls atbalsts varētu ko līdzēt? Un kāpēc par šo problēmu tik maz tiek rakstīts? Vašingtonietis Andris Rūtiņš ar šo lekciju labprāt apciemotu arī citus latviešu centrus.

Saieta programmu bagātināja divu Latvijas ciemiņu lekcijas. Latvijas Dekoratīvās mākslas

un dizaina mūzeja vadītāja Inese Baranovska stāstīja par mākslas norisēm Latvijā, it sevišķi par mūzeja vēsturisko veidošanos un tā uzdevumiem senās tautas mākslas paraugu glabāšanā līdztekus mūsdienīgā radošā daļamata veikuma popularizēšanai.

(Turpinājums nākamajā nr.)

Mākslas zinātniece Inese Baranovska un rotu mākslinieks Māris Auniņš sarunā ar saietā dalībniekiem // FOTO: Kika Nīgals

gara pasaules aurā, nebūt nemanīnās ne jaunajā, ne vecajā pasaulē – saiets bija pulcinājies pāri par 70 dalībnieku no tuvienas un tālienes, pat no Teksasas dienvidos un Kanadas ziemeļos.

Jau kopš 1978. gada saiets gandrīz vienmēr rīkots rudenī, lielā mērā tādēļ, lai varētu izbaidīt zeltsarkanām lapotnēm pušķoto kalnu krāsainību, bet pēdējos gados – septembra nogales saulītes siltumu tīkojot –, no „krāsu orgijām” bijis jāatsakās un jāsamierinās ar vienu vienīgu koši sarkanu siklapaino kļavu saietā nodarbību bazei – atpūtas namam tuvējā mežā. Toties saietā programma bija ļoti krāsaina un bagātīga un tikpat kā „izstriboja” dabas pastaigām atvēlēto laiku.

Jau piektdienas vēlā pēcpusdienā – pēc īsas iepazīšanās un pārrunām – kuplā skaitā sabraukušie dalībnieki saņēma vienu no programmas saistošākajiem piedāvājumiem – jaunā filmārinātāja Marka Blumberga filmas „Flown” (angļu valodā) izrādi un paša autora vārdisku prezentāciju. Jaunais filmrežisors kopā ar dzīvesbiedri bija atlidojis no tālās Ostinas

(Austin) Teksasā; trienes universitātē viņš arī studējis filmu mākslu. Ar labi apgūtu amata prasmi veidotā mūsdienu aktuālītāšu ierosinātā filma (ar

Saieta atpūtas brīdi. No kreisās: Marks Blumbergs, Uģis Nīgals, Andris Rūtiņš, Linda Treija, Aigars Kildišs un Elizabete Ludviks // FOTO: Anita Dzirne Irlen

illustrētais referāts par Latvijas archeoloģisko senvietu izpostīšanu bija skaidrs un satricošs mūsdienu Latvijas realitātes izgaismojums. Objektīvi informatīvais referāts, referenta

piedāvā internetā „E-BAY senlietu tirgū” pa lielāki daļai kā „vikingu dārgumus”. Latvijas valdība šo laupītāju priekšā ir bezspēcīga, jo problēmu varētu atrisināt, vienīgi algojot īpašus,

LAIKA Mākslas kalendārs 2016 "No Klinklāva galerijas dārgumu pūra" ceļā pie jums!

Pasaules vējiem, kas brīžiem nemaz nav silti un labvēlīgi, pakļauts arī mūsu ilgdzīvotājs *Laiks* – drukātās preses lasītāju skaits rūk, līdz ar ko sarūk arī izdošanas budžets. Vairs nevaram atļauties kalendāru saviem abonentiem piesūtīt bez maksas.

Šogad abonentiem kalendārs netiks piesūtīts.

Kalendārus var iegādāties par USD 18,-
plūs pasta izdevumi, rakstot čeku uz
"Laiks" Inc. 114 4th Ave NW, Largo, FL33770

Nikolajs Rikše. Ābeles ziedos, 1983. g.

2016. gada kalendārs: ..... gab. X US \$18,00 .....

Piesūtīšana: ASV – par katru pirmo US \$2.50;
par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1,00

Ārpus ASV – par pirmo US \$3,50
par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1,50

Kopā..... US \$.....

Vārds, uzvārds .....

Adrese .....

Tālr.: ..... E-pasts .....

LIGITA KOVTUNA

Nepacietīgāki lasītāji jau zvina uz redakciju, vaicājot, kad tad būs par galvenajiem mūzikāļiem notikumiem – kopkoža un garīgās mūzikas koncertu!? Nolēmām šoreiz vērtējumu lūgt diriģentiem, un pašas pirmās atsaucās Lolita Ritmane un Gunta Plostniece. Jāteic, iespaidu jau ir tik daudz, ka pietiktu līdz nākamajiem svētkiem. Atmiņā iegūlušās daudzas jaukas tikšanās, satikti vecie draugi un iegūti jauni. Cerams, – arī *Laika* lasītāji, jo kas gan visciešāk noturēs mūs kopā „lai viens otram mēs nepazustu”, kā mūsu pašu avīze, vai ne? Bija patīkami, tomēr arī mazliet skumji, satikt tautiešus,

Maria Doriss un Sheila Russo // FOTO: L. Kovtuna

Rasma Kraulis no Čikāgas // FOTO: L. Kovtuna

Jurim Petričkam ir laimīga roka – loterijā vinnējis Ziemeļkalifornijas tautiešu sarūpētu vīna pudeli // FOTO: L. Kovtuna

kas latviski nerunā, līdz ar to arī *Laiku* nelasa, taču svētkos bija klāt. Garīgās mūzikas koncertā iepazinās ar māti un meitu – Maria Doriss un Sheila Russo no Simi Valley Kalifornijā. Viņas bija sajūsmā par Pēterā Vaska „Mūsu Tēvs” un izjautāja mani par kom-

ponistu. Nekavējos abas jaunās paziņas un citus apkārtējos uz aicināt uz Dzintras Gekas filmas „Dievputniņi” izrādi nākamajā dienā. Un pēc filmas noskatīšanās saņēmu pateicības. Tā nu tas kamoliņš rit... Jācer vien, ka nākamajos svētkos tiksimies atkal.

Jānis Strautnieks ir klāt itin visos Dziesmu svētkos // FOTO: L. Kovtuna

Skatītāju rindās Biruta Plūģis Seređa // FOTO: L. Kovtuna

Lolita Ritmane:

"Lai drosme teikt – jā, es palīdzēšu!"

Lolita Ritmane kopkoža mēģinājumā // FOTO: L. Kovtuna

„Man, bez šaubām, pilgtākais pārdzīvojums saistās ar kaut ko ļoti personīgu. Ir grūti vārdos izteikt to, ko jutu, kad Zinta Zariņa un Pauls Berkolds pirms vairāk nekā gada pačukstēja, ka Rietumkrasta Dziesmu svētkos godinās manu tēti – Andri Ritmani. Gan Brigita, gan es cerējām, ka mūsu vēlme atskanot nozīmīgas dziesmas ar tēta vārdiem izdosies. Paldies ikvienam koristam, mūziķim, kuŗi šo sapni istenoja! Īpašu

paldies vēlos izteikt Ivaram Cinkusam par izjusto mana tēva un manas dziesmas „Daugavas kras-tā” interpretējumu. Tas, ka Andra Ritmaņa mazmeita Andra Staško kopā ar Artūru Rūsi dziedāja solo daļu Latvijas Likteņdziesmai „Manai tautai” – ar komponisti, Brigitu Ritmani-Džemesoni pie diriģentes pulks – bija ļoti nozīmīgs notikums mūsu ģimenei.

Pats lielākais paldies mūsu varenajiem koristiem! Gan mēģi-

nājumos, gan koncertā, visi diriģenti teicās izjutuši lielu sirsnību un pozitīvu noskaņu. Bija patiešām aizkustinoši, ka koris bija tik kupls – dziedātāji no vairākiem kontinentiem. Sadarboties ar Zintu Zariņu, Paulu Berkoldu un Brigitu Ritmani-Džemesoni, sastādot šo programmu, un vēlāk arī ar Juri Ķeniņu, darot orķestrā aranžējumu darbu šim koncertam, bija liels gods un prieks. Centāmieš izraudzīties dziesmas, kas „skan!” un kuŗas koristiem patiktu dziedāt.

Priecājos, ka Maijai Riekstiņai tik labi izdevās viņas „Latviešu gadalaiku kantāte”. Maija ir ļoti iemīļota „Kursas” vasaras vidusskolas dziedāšanas skolotāja. Šīs skolas jaunieši šo darbu bija jau dziedājuši pirms vairākiem gadiem. Kad radās doma kantāti iekļaut Sanhosē krājumā, visi bijām vienprātīgi – tas ir jādara! Maestro Juris Ķeniņš lieliski aranžēja šo darbu orķestrim. Brigita Ritmane-Džemesone koordinēja ar Maiju un Juri, lai koristiem būtu skaidrība par

tempiem, frazēm u.c. Vienmēr, kad tiek iekļauts kāds jauns, koristiem mazāk pazīstams skaņdarbs, ir svarīgi šos priekšdarbus paveikt, lai katrs mirklis Dziesmu svētku laikā tiktu izmantots skaņdarbu noslīpēšanai. Bija jauki no aizkulisēm vērot, ar kādu sidsdegsmi Maija diriģēja savu skaņdarbu Kopkoža koncertā. Bravo!

Man bija liels prieks, ka visas dziesmas koncertā izdevās. Repertuārs, protams, ir katra gaudes lieta, bet koncerts skanēja ļoti labi, un koristi likās esam ļoti gandarīti. Dažreiz ir gadījies, ka pietrūkst mēģinājumu laika un ka līdz pat pēdējai minūtei nezinām, vai kāda sarežģītāka dziesma izdosies vai ne. Kori bija ļoti samācījušies. Arī diriģenti bija jau iepriekš atsūtījuši savus norādījumus. Piemēram, Andis Garuts (Portlandes latviešu kuŗa diriģents) bija atsūtījis man e-pastu paskaidrojot, kur viņš vēlēšies pauzes utt. Vēroju arī Andi no aizkulisēm – viņam patiešām izdevās savas dziesmas.

250 koristi, diriģenti Pauls

Berkolds, Zinta Zariņa, Gunta Plostniece, Maija Riekstiņa, Laura Rokpelne-Mičule, Ivars Cinkuss, Andris Garuts, Juris Ķeniņš, Brigita Ritmane-Džemesone, Lolita Ritmane, solisti Ginta Rūse, Jūlija Plostniece, Andris Dindzāns, Katriāna Zommere, Andra Staško, Artūrs Rūsis, tehniskais vadītājs Kārlis Veilands, mūzikas nozāres priekšniece Zinta Zariņa, mūsu svētku orķestris un Dziesmu svētku jaukā publika – visi kopā piedzīvojām skaistu pēcpusdienu.

Rietumkrasta Dziesmu svētku moto patiešām ir: „Mazs bij tēva novadiņš, bet diženi turējās”. Šie Dziesmu svētki bija skaisti un sirsnīgi. Pateicoties visiem, kuŗi teica: „Jā, es palīdzēšu!” un patiešām to darīja. Paldies XVI Rietumkrasta Dziesmu svētku rīcības komitejai. Vēlu mums visiem gribu un enerģiju rīkot XVII Rietumkrasta Dziesmu svētkus – vienalga, kuŗā pilsētā tie būs, un drosmi teikt: „Jā, es palīdzēšu!”

(Turpināts 6. lpp)

JURIS
GRĪŅEVIČS

Šo ģeogrāfisko jēdzienu paplašinot globālo dimensiju līmenī, proti, uz Atlantiju, tās abās malās 20. gs. darbojušies latviešu mūziķi, un stingra vienojoša saikne – kā tilts ir maestro Andrejs Jansons, kuŗš oktobrī, viesojoties Latvijā, sevi apliecinājis sevišķi daudzpusīgi: kā diriģents, menedžeris, mūzikologs un komponists, kaut arī viņa paša darbi netika atskaņoti. Jau vairāk nekā divas desmitgades šis mūziķis gan klātienē, gan ar skaņu ierakstu palīdzību Latvijas klausītājus cenšas iepazīstināt ar trimdas komponistu un koŗu sniegumu, bet Jauno Pasauli – ar norisēm latviešu mūzikā.

A. Jansona viesošanās dzimtenē šoreiz saistīta ar izcilā latviešu skaņraža Bruno Skultes 110 gadu atceri, divos sarīkojumos sniedzot līdz šim plašāko ieskatu viņa mūzikā. Padomju okupācijas laikā Bruno Skultes vārdu nepieminēja pat profesionāļu aprindās, bet brālim Ādolfam nācās saskarties ar sīkām nelietībām no varas iestāžu puses emigrējūšā brāļa dēļ. Tikai tuvāki personiski kontakti ar cilvēkiem, kuŗi atcerējās pirmās brīvvalsts laika realitātes, ļāva iegūt objektīvāku ieskatu, nekā to sludināja komunistiskā fakti deformācija.

Var droši apgalvot, ka Bruno Skultes (1905-1976) mūzika Latvijā kļuvusi plašāk pazīstama, tieši pateicoties A. Jansona enerģijai un nesavtīgam darbam. Šis ieguldījums ir tik liels, ka, piemēram, operai „Vilkaču mantinieci” viņš ir īsts līdzautors, nevis tikai redaktors (piemēram, sal. V. A. Mocarta un F. K. Zismaira „Rekvīemu”). Mūziķis operu vairākas reizes atskaņojis koncertos, iestudējis Baltajā namā (Marisa Vētras apzīmējums Rīgas realitātei, nevis Vašingtonai DC!). Publikas interesi par šo operu apliecināja pilnā zālē 8. oktobra izrādē, un starprīdi dzirdēju

teicams tēlojums un pat deļot-prasme, kā arī Daces lomas atveidotāja Andžella Goba ar lielisku tēlojumu, kuplu, teicami nesošu balsi un skaidru dikciju, ko nevar teikt par pārējiem solistiem.

Sevišķi grūts psiholoģisks uzdevums bija Raita lomas atveidotājam Raimondam Bramanim, kuŗa galvenā problēma bija (slavenais studentu leksikā lietotais stila zieds, gan radies attiecībā uz operu „Aīda”): viņas ir divas, bet viņš – viens. Gan Īngai Šļubovskai (Ieva), gan Ancei Purmalei (Maruta) balsis ir bezpersoniski līdzīgas ar kopēju nepilnību: neskaidru apakšējo reģistru un neskaidru dikciju. (Studijas ierakstā Marutu atveidojusi A. Goba, liekot psiholoģiski noticēt tenora izvēlei.) Dikcijas nepilnības daļēji ļāva kompensēt uzstādītais ekārns, uz kuŗa teksts tika projicēts divas valodās. Šī pati zemākā reģistra neskanīguma un dikcijas neskaidrības problēma piemīt arī Dievlodziņa lomas iemiesotājam Armandam Siliņam. Interesanti, ka galveno lomu atveidotājiem, izņemot A. Gobu, skaņveide līdzīga pag. gs. 30.-50. gados sastopamajai, kas šajā gadījumā piešķir sevišķu autentiskuma piegāršu, it kā opera būtu uzvesta Oldenburgas DP nometnē, kur komponists iesāka strādāt pie tās. Mērķtiecība vai tīra nejaušība?

Operas orķestri, kā parasts, dominēja pūtēji, kas netraucēja, piemēram, 1. cēliena derību skatā, bet citur gan traucēja saklausīt A. Jansona instrumentācijas smalkumus.

Ināras Sluckas režija neuzkrītoša, kas slavējami, jo netraucē koncentrēties norisēm mūzikā. Nesaprotama, iespējams, ar vienkāršiem mirstīgiem nepieejamu simboliku ir Dievkociņa darbība baznīcas skatā, dievkalpojuma laikā balsinot krustu. Lai paldies arī epizodisko lomu atveidotā-

droši eksperimentēt var citos lauciņos.

***

Otrs B. Skultes mūzikas sarīkojums noritēja Rīgas Latviešu biedrības Zelta zālē. To ievadīja mūzikologa Arvida Bomika uzruna. Koncerta pirmajā daļā gandrīz vienīgi koŗa mūzika, kas komponēta trimdā. Diemžēl

Marnauzas un Andŗa Vecumnieka vadītie kori ar brīžiem filigrānu sniegumu, gan vairāk to attiecinot uz dāmu balsīm, kuŗām tas bija sevišķi grūts pārbaudījums “Māmuļās” neapkurinātā zālē plānos koncerttērpos.

Izrādās, mums pat amatierkoŗi spēj veidot izteiksmīgu *pianissimo*, atšķirībā no pūšaminstru-

mūziķēļot Gruzijas Bruņoto spēku orķestŗa mūziķiem. Kaut arī spēle bija profesionāla un skanējums eksotisks, tomēr šī mūzika ir funkcionāla un domāta nevis koncertam, bet gan kā pavadijums tautasdeļām. Pirmajā daļā mūziķāli vispārlicieņošākā bija kamerkoŗa „Ave Sol” pilna sastāva uzstāšanās ar jauktā koŗa dziesmām Andŗa Veismaņa vadībā.

Klausītāji varēja pārlicieņāties, ka tradicionālajā “vītoliskajā” stilistikā, pateicoties dažām smalkām niansēm, piemēram, negaidītais noslēgums minorā dziesmā “Bērņiba”, kā arī lieliskā “Tumša nakte”, koris nodemonstrēju apbrīnojamu prasmi veidot nesošu toni klusā dinamikā. Dziesmā “Vecā pirtiņa” koŗa priekšā stājās jaunais Jurģis Cābulis.

Koncerta otrajā daļā divi plašāki vokāli instrumentāli darbi, ko atskaņoja apvienotie kamerkoŗi “Fortius” un “Ave Sol”, kā arī Nacionālo Bruņoto spēku stāba orķestris, kam otrajā kompozīcijā pievienojās arī Vidzemes kamerorķestris. Kantāte “Dziesmu vairog” skan it kā turpinājums B. Skultes skolotāja J. Vītolā kantātei “Dziesma” (solists Richards Millers) – tā ir pateicīga kompozīcija svētku sarīkojumiem.

Militāristi tik sekmīgi „nomāca” *vidzemniekus*, ka tos varēja dzirdēt tikai dažās īsās epizodēs, līdzīgi kā solistu kvartetu pilnā sastāvā (K. Gailīte, A. Goba, arī Teicēja, M. Čulpajevs un R. Millers), kur tos nomāca orķestŗa un koŗa kopējā dinamika. Atsevišķās solo epizodēs solistu balsis skanēja pievilcīgi.

Kopumā A. Jansonam izdevās izveidot kopēju drāmatisku virzību “Daugavas” populijveidīgajai formai. Raiņa tekstu gan varēja tikai nojaukt, kuŗiem tas zināms.

Tomēr abi notikumi atstās spilgtas pēdas mūsu mūzikas dzīvē, kas, iespējams, pamatoti, koncentrējusies uz dzīvo skaņražu jaundarbiem, ļaujot arī Bruno Skultes mūzikai ieņemt tai pienācīgu godpilnu vietu mūsu tautas kultūras vēsturē.

Brāļi Ādolfs (no kreisās) un Bruno Skultes pie Brāļu kapiem Rīgā apmēram 1936. gadā

klausītāju loku par plašu nenosauksi un, izņemot dažus vecmeistaros, mūsu mūzikas dzīves prominences „spīdēja” ar savu klātnebušanu. Jauzteic Māras

mentu spēlētāju lielākās daļas.

Koncerta organizatori piedāvāja arī ko eksotisku, proti, trīs deļas koklēm aranžējumā klarnešu kvartetam un trideksnim,

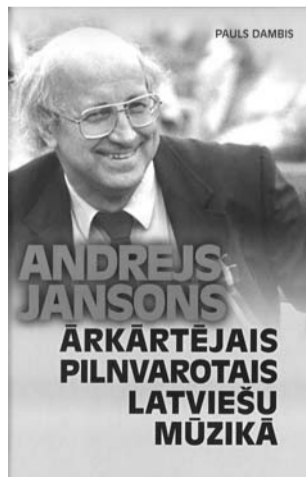

Skats no B. Skultes operas “Vilkaču mantinieci” izrādes, priekšplānā Dace – Andžella Goba // FOTO: G. Janaitis

visai daudz angļu, vācu u.c. valodas. Izrādē dominēja trīs galvenie varoņi (nevis operas personāži): maestro A. Jansons, kuŗš droši, ar lielu ritmisko enerģiju un mērķtiecību vadīja visu mūziķu ansambli, gan mazāk vēribas vēļtjot smalkākām detaļām, bet izveidojot iespaidīgu fresku; lieliskais koris (koŗmeistars Aigars Meri) ar intonātīvi tīru, ritmiski precīzu un skanējumā sabalansētu sniegumu, kam pievienots

jiem, kas bija savu uzdevumu augstumos!

Zinātājs, protams, mūzikā atpazīs Pučīni, Musorgska, Vāģnera, Alfr. Kalņiņa atskaņas, kas tomēr kopumā netraucē. Ja nu kādam tas nepatīk, ierosinu iztēļ iedomāties B. Skultes darbu kā absolūti novatorisku, avangardisku, piemēram, seriļtehnikā. Tad tā liktenis aprobeļotos ar vietu arhīvā, jo kuŗš gan to klausītos. Operas žanram ir sava specifika,

Seriļā *Laika grāmata*
nākusi klajā jauna grāmata

ANDREJS JANSONS Ārkārtējais pilnvarotais latviešu mūzikā

“Varam patiesi būt priecīgi un lepni par tik stipra, latviska spēkazara izaugšanu ārpus Latvijas, kāds ir Andrejs Jansons”.
Aleksandrs Zariņš

Interesenti Amerikā grāmata var iegādāties,
nosūtot čeku RASMAI ADAMS
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tāl.: 727 953 6313
e-pasts: rasma@laiks.us
Cena, t. sk. pasta izdevumi – USD 15,-

Nams starp Lielupi un Baltijas jūru

LĀSMA
GAITNIECE

Slavenāko latviešu dzejnieku – Raiņa un Aspazijas – gads lēnām tuvojas izskaņai. Latvijā pavadītas Dzejas dienas, kā arī daudzi citi abām personībām veltīti sarīkojumi un konferences. Iestudētas gan dzejnieku rakstītas lugas, gan lugas par viņiem pašiem.

Gan Aspazijas (1865.-1943.) daiļrades cienītājus, gan ikvienu interesentu varētu iepriecināt dzejnieces mājas apmeklējums Jūrmalas pilsētā – Dubultos, šaurā strēmēlē starp Lielupi un Baltijas jūru. Šis divstāvu koka nams, kur viņa dzīvojuši mūža nogalē no 1933. līdz 1943. gadam, relatīvi neseno apmeklētājiem vērīgs durvis pēc iespaidīgas divus gadus ilgās rekonstrukcijas. Tagad šeit atrodas Jūrmalas pilsētas mūzeja

Eiropas kultūras un demokrātijas šūpulim. Mēģinādama vilkt paralēles starp Seno Grieķiju un savu dzimteni, viņa Latviju kādā savā ierakstā grāmatas titullapā nodēvējusi par „Ziemeļu Grieķiju”. Iespējams, šis mūzeja darbiniekiem bija viens no pamudinājumiem dzejnieces jubilejas gadā veidot izstādi „Aspazija un Eiropa”, kas apskatāma visu gadu.

Eiropas kultūrai Latvijā ceļu „bruģēja” abi mūsu literatūras dziļgari ar klasiku darbu tulkojumiem. Aplūkojot izstādi, uzzinām, ka Johana Volfganga Gētes darba „Fausts” tulkojumu latviski veicis nevis Rainis, kā to parasti uzsvē, bet abi dzejnieki. Pārtulkoto grāmatu apjoms un daudzveidība pārsteidz; dzejnieces „kontā” ir

Aspazijas māja Dubultos 2015. gada septembrā nogalē
// FOTO: Lāsma Gaitniece

filiāle un daudz kas līdzinās laikam, kad namā uz dzīvi pārcēlās tās slavenā īpašniece. Apmeklētāji var aplūkot dzejniecei piederējušus priekšmetus, iepazīt dažādus viņas daiļrades posmus ar vairāku tematisku izstāžu starpniecību, kā arī noklausīties ierakstu, kur Aspazija stāsta par savu dzīvi.

Kaut arī rudens saistās ar kļūsumu un aperīgām pārdomām, dzejnieces namā rosība nav rimusi ne mirkli. Katru mēnesi Jūrmalas pilsētas mūzeja filiālē notiek sarīkojums „Kafija ar Aspaziju”, kurā piedalās dažādi sabiedrībā populāri cilvēki un kas parasti ir plaši apmeklēti. Piemēram, 3. oktobrī, kas ir dzejnieces vārda dienas mēnesis, piedaloties prozaīķei un dramaturģei Ingai Ābelei, omulīgā gaisotnē svinēja Elzas dienu.

Braucot pa Ž. Meierovica prospektu, dzejnieces namu ar tā „zilaļām koka mežģinēm”, kas krāšņi rotā fasādi un to izceļ uz citu ēku fona, pamanu ļoti laikus. Pirmais, kas iepriecina – nav jāmeklē vieta, kur atstāt automašīnu, jo pie Aspazijas mājas apmeklētāju ērtībai iekārtota stāvvietā. Mūzejā laipni sagaidīja tās vadītāja Ārija Vanaga un izglītības darba speciāliste Baiba Freimane, kuŗa pastāstīja par dzejnieces daiļradi un izrādīja nama telpas.

Dzejniece Johanna Emīlija Lizete Rozenberga (vēlāk – Elza Pliekšāne) par savu pseidonīmu izvēlējās Atēnu valstsvīra, oratora un karavadoņa Perikla draudzēnes Aspazijas vārdu. Šāds lēmums izraisīja sašutumu ne vienā vien viņas laikabiedrā, taču dzejnieci pašu vismaz emocionāli tuvināja

vācu, angļu, franču, poļu, austriešu autoru darbu tulkojumi, turklāt ne tikai klasika, bet arī bērniem domātas grāmatas, piemēram, Vilhelma Buša stāsts par Maksu un Moricu. Ne mazāk iespaidīga ir vitrīna, kur skatāmas grāmatas – Aspazijas dzejas un drāmu tulkojumi daudz Eiropas tautu valodās.

Apmeklētāji Aspazijas mājā var apskatīt dzejnieces ēdamistabu un viesu salonu, ko apsilda podiņu krāsns un grezno puķainas mēbeles, taču uz vienu no visinteresantākajām istabām ved šauras koka kāpnītes. Tā ir darbistaba. B. Freimane ar lepnumu norāda uz vairākām oriģinālām mēbelēm, kas savulaik piederējušas Aspazijai. Viena no tām ir sekreters – visgreznākā lieta mājā, ko dzejniecei dāvinājis fabrikanta Vilhelma Kuzes vietnieks Veidemanis un kuŗa viņa vairāk lietojusi kā telpu rotājošu greznuma priekšmetu. Vēl šai telpā atrodas Aspazijas grāmatkapis un klavieres, ko bieži spēlējusi viņas brāļmeita Virēna Rozenberga. Darbistabas sienas aplīmētas ar laikmetam atbilstošām pelēkām tapetēm, ko papildina gaumīgs baltu rožu raksts. Istabā atrodas arī Jāņa Siliņa gleznotais Aspazijas portrets ar Triju Zvaigžņu ordeni, no kuŗa uz mums noraugās nama saimniece.

Rezumējot jāpiebilst, ka mājā jaušama noskaņa, kāda te varēja valdīt Latvijas pirmās brīvvalsts laikā, kad dzejniece bija neilgi kā pārcēlusies uz Dubultiem, kas iepriekš piederējis kādai baltvācu dzimtai. Raksta autore izjūtas

(Turpināts no 4. lpp.)

Gunta Plostniece: "Dziesmu svētki vēl ilgi pastāvēs!"

Svētku virsdiriģenti (no kreisās): Gunta Plostniece, Andis Garuts, Lolita Ritmane un Pauls Berkolds
// FOTO: L. Kovtuna

„Koncertos mani ļoti patīkami pārsteidza koristu atsaucība katram manam mājienam – varēju izstrādāt vissīkāko niansi. Tas dažreiz nenotiek, kad diriģēju lielos koros, kuŗos dzied daudzi simti dziedātāju. Rietumkrasta Dziesmu svētkos ir salīdzinoši neliels dziedātāju skaits, un tam ir savi plūsi. Patika entuziasms un prieks, labā sagatavotība, ar kādu mūs pārsteidza Īrijas dziedātājas uz kopkoŗa koncertu. Viņas dziedāja dziesmas no galvas, ar lielu lep-

numu, kopkoŗa pirmajā rindā. Draudzība un labsajūta valdīja diriģentu vidū, jutāmies vienoti. Kopkoŗa koncerta repertuārs nebija sarežģīts mūzikālā ziņā, bet jo skanīgs. Patīkamu krāsu pievienoja svētku orķestris.

Garīgā koncerta repertuārs savukārt bija mūzikāli „prasīgāks”, un koristi to veica pirmklasīgi. Pirmo reizi latviešu Dziesmu svētkos skanēja latviešu garīgās mūzikas visraženākā komponista Viktora Baštika koris no kan-

tātes “Draudze”. Biju priecīga koncertā redzēt komponistu Pēteri Vasku, sēžot pirmajā rindā. Viņa gleznā kompozīcija “Mūsu Tēvs” arī bija programmā.

Raugoties nākotnē, redzu, ka Rietumkrasta Dziesmu svētki vēl ilgi pastāvēs, jo rīkotāju komandā bija jauni, talantīgi cilvēki ar latvju dziesmas mīlestību sirdī un gribu šo mūsu dārgo mantojumu iedziedāt mūsu bērnu sirdīs, kā arī to paust cittautiešiem.”

Dziesmu svētku iespaidus ritinām Brigitas un Laimoņa Siliņu viesmīlīgajā mājā. No labās Tija Krūmiņa, Ilona Staprāne, Maigonis Krūmiņš, Laimonis un Brigita, Raimonds Staprāns, Helēna Ērgle
// FOTO: L. Kovtuna

tikšanās nobeidumā apstiprināja B. Freimane, piebilstot, ka Aspazijas mājas pašreizējais izskats un iekārtojums atgādina laiku, kā dzejniece dzīvojuši 20. gadsimta 30. gados. Nākamajā desmitgadē, kad Eiropu vārdzināja asiņainākais karš tās vēsturē, nams atradies daudzreiz sliktākā stāvoklī.

Rakstot par slavenākās latviešu dzejnieces māju, vairākkārt iedomājos, vai mūsdienas skolas bērniem mācīt par Aspazijas daiļradi nav grūti? Lai to noskaidrotu, šo

jautājumu uzdevu J. Čakstes Liepājas pilsētas 10. vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotājai Baibai Lāmai.

„Patlaban mācīt literatūru padziļināti un klasiski, manuprāt, vispār ir grūti. Lielākā daļa sabiedrības ir orientēta uz izklaidi, bet klasiku darbos tomēr ir apslēptas pamatīgas vispārcilvēciskās vērtības, problēmas. Šie darbi prasa zināt arī dziļākos, senākos kultūras slāņus. Tomēr Aspazijas daiļrades akcentiem noteikti ir

jābūt skolas literatūrā, lai arī nepanāksim pilnīgu viņas darbu izpratni. Skolēni ir dažādi, katrs paņems ko savu. Mācot par dzejnieci, daudz jāeksperimentē, lai noturētu skolēnu uzmanību un interesi. Mēs tulkojam Aspazijas dzeju, rakstām viņai veltījuma dzejoļus, veidojam afišas iespējamajai izrādei, gatavojam referātus, vienkārši mācāmies dzejoļus no galvas, iestudējam, filmējam lugu fragmentus. Tā ir Aspazija šodienas jauniešos.”

Vad. LIENE KUKAINE,
ASV gaidu jenda

Skautu un gaidu vadītāju konference

Skautu un gaidu vadītāji sabrauca no malu malām oktobra pirmās nedēļas nogalē uz Latviešu skautu kustības un Latviešu gaidu kustības vadītāju konferenci Kanadas skautu īpašumā "Woodland Trails", stundu uz ziemeļiem no Toronto. Galvenās rīkotājas Kanadas skautu jendas priekšniece vad. Daina Kalniņa un Kanadas gaidu jendas priekšniece vad. Dace Strīpniece bija piedomājušas, lai 17 skautu un 26 gaidu vadītājiem būtu darbīga, ērta un sabiedriska nedēļa nogale. Vistālāko ceļu mēroja dalībnieki no Austrālijas, Vankūveras un Dienvidkarolīnas.

Sestdien ķērāmies pie darba. Pēc gardām brokastīm, kuŗas bija gatavojušas saimnieces vad. Meta Bāze un vad. Krista Treigute, Latviešu skautu priekšnieks (Lsp) vad. Arnis Vējiņš un Latviešu gaidu priekšniece (Lgp) vad. Anita Vējiņa atklāja konferenci. Abu kustību priekšnieki tika ievēlēti 2014. gadā, un tas ir pirmais gadījums kustību vēsturē, kad tika ievēlēti Lsp un Lgp no Austrālijas jendām. Tika ievēlēta konferences vadība: vad. Kārlis Vasarājs (Rīgas 72. sk.v. Toronto) un vad. Aina Budrēvica (Gaujas 14. g.v. Toronto). Saņēmām ziņojumus no amatpersonām, Goppera fonda, LSK & LGK mūzeja un vienībām, kā arī redzējām fotoattēlus no Latvijas Skautu un Gaidu centrālās organizācijas (LSGCO) pagājušā gada darbības. Konferences dalībniekiem

bija liels prieks dalīties ar slīdišu izrādēm no vienībām, kuŗas bija redzamas pašas mazākās guntīņas un mazskauti, skauti un gaidas, dižskauti, lielgaidas un roveŗi, kā arī vadītāji nometnēs, nodarbībās, izbraukumos un sarīkojumos. Guvām iedvesmu, vērojot citu pulciņu izdomātās nodarbības un lielo darbu, kādu vadītāji veic, lai sagādātu saviem vadāmajiem bagātu darbības gadu.

Tika sniegti darbības pārskati. Pēc tam konferenci turpināja ar jautājumiem, kuŗi saista abas kustības: 11. Lielās nometnes "Mantojums" atskaite, pārrunas par 12. Lielo nometni, nākamās vadītāju konferences plānošana, stipendijas un daudzi citi jautājumi. Pēc pusdienu pārtraukuma, vadītāji sadalījās pa kustībām, lai turpinātu pārrunas par dažādu kustību specifiskām temām. Sekoja vēl apspriedes pa darbības pakāpēm. Tad sēdāmies pie bagāti klātiem vakariņu galdiem. Vakaru pavadījām, daloties pieredzē citā ar citu par vadības iemaņām, piedaloties komandas veidošanas nodarbībās, kuŗas vadīja vadītāja no *Girl Guides Canada*. Personīgi es iemācījos, ka cukurspilventīni labāk izmantojami *s'mores* saldā ēdienā nekā inženiera un arhitekta darbos!

Svētdien pēc brokastīm atsākām konferenci ar svētbriķi vad. Dainas Kalniņas vadībā. Vēl pēdējos jautājumus izrunājām atsevišķās kustību sanāksmēs, līdz vēlreiz vienojāmies kopīgā konfe-

rencē, lai pieņemtu **lēmumus**:

- Skautu un gaidu mūzejs piedāvās stipendijas diviem Gaŗezera vasaras vidusskolas skolēniem 2016. g. vasarā, \$400 apmērā katram. Stipendiāti par to vēltis 8 stundas, strādājot mūzejā. Pieprasītā domraksta tema un sīkāka informācija būs pieejama janvārī.
- Kopīgā kustību mude uz nā-

skautisma 100 gadu jubilejai.

- Konference lūdz vad. K. Ceram un vad. K. Vasarājam izkārtot, lai mobilajā lietotnē "Tautasdziesmas.lv" tiktu ievietoti vārdi 15 skautu un gaidu dziesmām.
- Konference nolemj turpināt piedalīties „Betlēmē gaismas” akcijā pēc katras pilsētas spējām.
- Konference nolemj rīkot Lat-

kuŗā tiks atzīmēti latviešu skautisma 100 gadi un jaunizdotās skautu vēstures grāmatas *Ziemciešu cilts* atvēršana.

Drīz pienāca laiks vadītājiem sapakot ceļasomas un atgriezties mājās. Ceru, ka pārējie dalībnieki ieguva tikpat daudz inspirāciju, jaunu ideju un jaunu paziņu

Mēs – visi kopā

kamiem diviem gadiem ir "Nākotnei gatavi!"

• Skauti un gaidas ir aicināti piedalīties ar savām vienībām Latvijas Skautu un Gaidu Centrālās Organizācijas (LSGCO) rīkotā Lielajā nometnē Latvijā 2017. g. no 6. līdz 12. augustam. Nometne tiek rīkota par godu latviešu

viešu skautu kustības un Latviešu gaidu kustības 12. Lielo nometni 2019. gadā. Nometnes vieta un rīkotāji vēl nav izraudzīti.

• Nākamā konference notiks 2017. gada 23. un 24. aprīlī Ņujorkā – ar Latviešu skautu kustības un Latviešu gaidu kustības vadītāju konferenci sestdien, un svētdien ar plašāku sarīkojumu,

kā es. Liels paldies rīkotājiem par darbu, un paldies visiem dalībniekiem par skautisko /gaidisko garu. Tagad griežamies visi ar skatu uz nākotni – uz divām lielām nometnēm. Palīdzēsim viens otram un mūsu skautiem un gaidām lielajā darbā, kas mums stāv priekšā, lai mēs patiešām būtu **NĀKOTNEI GATAVI!**

DZIDRA ARĀJA-AKŠELE

Aijovas Latviešu biedrībai 65

Tālajā 1950. gadā Jānos grupiņa latviešu Aijovā, kādā Demoinas parkā svinēja savas tautas svētkus. Aktīvs latvietis Egons Rūvalds nolasīja paša izstrādātos statūtus, tautieši tos apsprieda un pieņēma. Tonakt piedzima Aijovas Latviešu biedrība. 2015. gada 26. septembrī ap 80 cilvēku – vairums pašmāju ļaudis kopā ar ciemiņiem no Linkolnas, Mineapolē un Madisonas, kā arī dažiem amerikāņu draugiem – svinēja biedrības 65. jubileju. Kad klātesošie bija sasēdušies pie šim notikumam par godu jo glīti noformētajiem galdiem, pēc mācītāja A. Pelda novadītā svētbriķa visus uzrunāja ilggadējais Aijovas Latviešu biedrības priekšnieks Imants Kalniņš. Viņš savā runā atskatījās uz biedrības vēsturi no tās dibināšanas līdz mūsdienām, ar klusuma brīdi pieminot un godinot tās dibinātājus, vadītājus un tos biedrības biedrus, kuŗi aizgājuši mūžībā. Imants Kalniņš pateicās visiem klātesošajiem biedriem, biedrības labvēļiem, kuŗi atbalstījuši biedrību ar savu darbu, ziedojumiem, lūgšanām, kā arī visiem, kuŗi bija ieradušies svinēt priecīgo notikumu. Turpinājumā biedrības priekšnieka vietnieks Jānis Kursītis nolasīja apsveikumus no ALAs valdes un tās priekšsēža Pēterā Blumberga, Dr. Jāņa Dimanta, Aivara un Vijas Zeltiņiem un bijušā Aijovas Latviešu biedrības koŗa diriģenta Jāņa Vaska kunga. Ar ziediem

Aijovas latviešu luteriskās draudzes vārdā biedrību sveica draudzes priekšniece Dzidra Arāja-Akšele. Biedrības vārdā tās vadītāju I. Kalniņa kungu par 23 godam nokalpotajiem gadiem sveica Ingrida Šteinblūma, izceļotot I. Kalniņa milzīgo pašreizējo dzīvi, pretimnākšanu, rūpību un sirsnību savā darbā.

Pēc neliela starpbrīža sekoja pašmāju aktīvistu sarūpēts koncerts, kas, šķiet, iesildīja visu sirdis.

"Mazs bij tēva novadiņis, bet diženi turējās", ar šīm latviešu tautasdziesmas rindām, kuŗas būtiski raksturo mazo Aijovas Latviešu biedrību, Arnis un Dzidra Akšēļi ieskandēja koncerta sākumu, pirms katra priekšnesuma nolasot pa priekšnesumu raksturojošai tautasdziesmai. Koncertu sāka Aijovas Latviešu biedrības koris Arņa Akšēļa vadībā. Te piebilde, ka pāris dienas pirms jubilejas atklājās, ka slimības dēļ nav neviena alta. Arnis sazvānīja savus amerikāņu mūzikālos draugus, kuŗi bija tik atsaucīgi, ka iesaistījās – Barbara Martin, nezinot latviešu valodu, kā vienīgais alts un Bruce Martin kā pianists. Koris dziedāja A. Jurjāna "Dievs, dod mūsu Tēvu zemei", A. Žilinska "Ar labu vārdu", V. Hohlova "Tēvu zeme", latv. tautasdziesmu "Mazs bij tēva novadiņis". Sevišķu publikas atsaucību saņēma koŗa vīru grupa, kuŗa dziedāja B. Skultes "Aija" un

Dz. Kļaviņa "Vecie zvejnieki" (solo A. Akšelis), pēdejo dziesmu uz publikas pieprasījumu izpildīja atkārtoti. Izjūsts un skaists bija koklētāju grupas, vadītāja Ārija Palēvica, priekšnesums – tautasdziesma "Dziedāj" tautu tīrumā" un latviešu tautasdejas "Ganiņu deķa" un "Jandāliņš".

Koncerta turpinājumā savu māku rādīja jaunā paaudze. Pirmais uzstājās bērnu koris, (vadītāji Andra un Edmunda Peldi), skanīgi un sparīgi nodziedot divas latviešu tautasdziesmas "Kur tu teci" un "Kumeliņi, kumeliņi" instrumentālistu Mārtiņa Šteinblūma (vijole), Alex Pelda (trejdekstis), Arņa Akšēļa (ģitara) pavadijumā.

Sevišķi jauks, atraktīvs un sirsnīgs izvērtās mazo deķotāju "Aijovas dārziņš" priekšnesums Andras un Edmunda Peldu vadībā. Bērni izpildīja četras latviešu tautasdejas: "Kurpnieku deķa", "Oirā", "Pankūkas" un "Sudmalīnas".

Kā jau māksliniekiem dažkārt atgadās, tika pārvarētas arī dažas neparedzētas ķibeles. Kā piemēram, mazajai Izabellai (3 gadi) deķojot sāka slidēt uz leju tautiskais bruncītis, viņa, daudz nepulstot, ar vienu rociņu to pieturot, turpināja deķot, un, kad viņa beidzot izlēma noiet no skatuves, lai sakārtotu bruncīti, viņas brālītis Ēriks arī bez pāŗa turpināja deķot, kamēr māsiņa atgriezās. To redzot, vairāki skatītāji neslēpa sirsnīguma un aizkusti-

nājuma asaras. Pēc neliela pārtraukuma tika piedāvāts viens ar uzkodām un Arnis Akšelis aicināja visus uz pirmo tostu: "Par visiem drosmīgajiem pirmajiem, kuŗi svešā zemē, pārvarot dažādas grūtības, dibināja un spēja noturēt Aijovas Latviešu biedrību, par visām čaklajām rokām, kuŗas

ar kopdziesmām un rotaļām visus izklaidēja Mineapolē viesi Zinta Pone ar akordeonu, Laila Švalbe un Jānis Zeltiņš. Tika saktikti seni un ne tik seni draugi, runāts, dziedāts, deķots un vienkārši kopā būts. Milzīgs paldies mūsu biedrības stūŗakmenim

Dzied Aijovas Latviešu biedrības bērni // FOTO: Ārijs Liepiņš

nebijās nekāda darba, talantiem, kuŗi darbojoties ir iepriecinājuši līdzcilvēku sirdis, par visiem, kuŗi aizgājuši mūžībā, par esošajiem biedriem un par jauno paaudzi, kuŗa nāk vietā. "Pēc tosta visi sparīgi nodziedāja "Nevis slinkojot un pūstot". Pēc Linkolnas mācītājas Gijas Galīņas galda lūgšanas bija pienācis laiks garšīgajai un bagātīgajai maltītei un sadraudzībai. Jauki un jautri

Imantam Kalniņam par šo vakaru.

Liels paldies darbīgajai, talantīgajai un izdomas bagātājai biedrības dāmu komitejas priekšniecei Andrai Pelds par maltītes organizēšanu, telpu un galdu dekorēšanu. Paldies ikvienam, kuŗš pieļika savu roku vai sirdi, lai šis vakars izdots. Un jo sevišķi miļš un sirsnīgs paldies visiem viesiem no tuvienas un tālienes.

Rakstniece ar zelta asinīm

BIRUTA ABULA

2016. gada 24. septembrī Kalamazū (*Portage*) mājīgajā bibliotēkā rakstniece Zinta Aistara iepazīstināja savus vietējās sabiedrības draugus un kolēģas, tostarp krietnu saujiņu latviešu, ar nodaļām no sava jaunākā, vēl nepabeigtā romāna „Zila”. Zintas Aistaras romāna, un arī vakara, tema bija individa ilgošanās atrast savas istās mājas, piederību kādai vietai, idejai un sabiedrībai, atdzimt neatkarībā un patstāvībā, atmetot pieņemtās tradīcijas un aizspriedumus, kas vairs neapmierina. Rakstniece ilgojas iesakņoties (*to be rooted*).

Literāro pievakares stundu bija izkārtojusi vietēja bibliotēka. Klātesošie Zintas lasījumu uztvēra ar nedalītu interesi un atsaucību. Viņas raitā un izsmalcināti bagātā angļu literārā valoda mudināja klausītājus iedziļināties ne tikai tekstā, bet arī protagonistes emocionālajos

pārdzīvojumos. Autore ievada lasītājus savā pasaulē, uzsverot, ka, lai gan darbs ir romāns, tur iekļauti daudzi autobiografiski notikumi un pārdomas.

Romāna protagoniste Zila (Zinta) gadiem ilgi jutusies kā bezpajumtniece, bezmērķa ceļotāja, kas nemitīgi meklējusi un ilgojusies atrast savas istās mājas, savu garīgo piederību kādam klusam un mierīgam dabas stūrītim, kur dziedēt rētas, kas nogurdinājušas dvēseli. Zila visu līdzšinējo mūžu jutusi divas piederības – savai etniskajai ģimenei un tautai un savai dzimtajai zemei. Divas sirdis, divas sejas, divas valodas, divas pasaules? Kur atrast sevi visu? Kur atrast mieru? Viņa nolemj atstāt līdzšinējo dzīves ritmu, atstāt ierasto maizes darbu un iegādājas Mičiganā 10 hektāru lauku īpašumu ar nelielu, primitīvu mājiņu kalnā galā. Spert pārdrošo soli, atstāt

ikdienu, garās darba stundas, nemitīgo steigu, daudzo pienākumu sasprindzinājumu Zilai nenākas viegli, bet jaunatrastais lauku klusums, nelielajā mežu un pļavu nostūrī solīja mieru, kur nodoties savam radošajam darbam. Tālu no pilsētas burzmas zem zvaigžņota debess jumta Zila dziedē garu un miesu. Viņa jūtas kā no jauna piedzimuši jauniegūtā brīvībā, atbrīvota no pagātnes aizspriedumiem un pārdzīvojumiem. Šeit viņa vēlētos nomirt un ļaut, lai viņas pišli ieplūst auglīgajā zemē. Šeit Zila atrod savu nedalīto patību. Ar godbijību Zila piemin savus vecākus, kuŗu latviskajā pasaulē viņa uzauga, aizsargāta no visa sveša un neparastā. Agrā bērnībā sveša bija vietējā mēle, tradīcijas un pasaules uzskati. Līdz pamati sašķobījās. Jau pusaudzes gados etniskā vide Zilai šķita pārāk šaura, un reālā ikdiena pamazām ierāva Zilu savā virpulī. Zila atskārta, ka nespēs dzīvot dalītā pasaulē. Viņa nespēja piederēt divām dzīvēm. Zila nostāigāja garu ceļu, meklējot un ilgojoties pēc vietas, kur ielikt sevi visu, kā viņas senči bija dzīvojuši, citos laikos, citā zemē, Kurzemē pie Baltijas jūras. Zila šo augšni atrod klusu mežu ielokā, ko viņa nosauc par

Zacres. Zemi viņa kops un mežu kuplinās, stādīs kokus, pieminot katru nepiepildītu sapni, katru sāpīgu rētu, kas iegūlusi sirdi. Viņa meklē Latvijas bērzu, kam grūti ieaukt Mičiganas Dienvidrietumu zemē, bet ir pārliecināta, ka viņa to atradīs.

Zintas romāna pirmā daļa ievada Zilu sapņu bagātā nākotnē.

Pirms daudziem gadiem Zinta Aistara latviešu grāmatu lasītājiem bija labi pazīstama kā jaunākās paaudzes izcila un talantīga rakstniece, „Rakstniece ar Zelta asinīm” (Inārs Brēdrihs, *Jaunā Gaita*, #159). Viņas stāstu grāmata „Ievainotais zelts” bija viena no visbiežāk lasītajām grāmatām latviešu literārajās pulciņos. Ar laiku neatvairāmi saruka rakstītāju un lasītāju skaits, un Zintas Aistaras vārds apklusa. Viņa savu talantu izvēlējās kopt šīs zemes valodā.

Dzīves mainīgais ritms ļauj katram no mums atrast sev lemtu vietu. Daži to spēj, kā Zila vai Zinta, bet dažiem ir lemts staigāt meklētāja ceļu.

Zinta Aistara ir trīs latviešu grāmatu autore: „Ievainotais zelts” (1985), „Māla kausā” (1982) un bērnu grāmata „Oliņa” (1984). Zintas stāsts „Mājas divos kras-

tos” publicēts izdevumā *Laras Lapa*, #50.

Ilgus gadus Zintas Aistaras profesionālā dzīve saistījās ar komunikāciju un multivides darbu. Kopš pārcelšanās uz Z Acres 2012. gadā, Aistara uzsāka savu uzņēmumu ZWord, LLC, piedāvājot rakstu un redaktora pakalpojumus. No 2006. gada līdz 2012. gadam viņa veidoja un vadīja tiešsaistes žurnālu *The Smoking Poet*, dodot iespēju jauniem, talantīgiem Kalamazū un apkārtnes autoriem publicēties tiešsaistē. Kopš 2011. gada strādā par korespondenti Kalamazū *WMUK 102.1 FM radio* un kopš 2015. gada vada iknedēļas literāro programmu *Between the Lines*, sarunājoties un intervējot Mičiganas pavalsts autorus. Zinta Aistara ir arī talantīga fotografe, un viņas fotogrāfijas iepriecina daudzus viņas draugus *Facebook* un izstādēs. Zinta Aistara ir gleznotāja Viestarta Aistara meita un rakstnieka un pedagoga Ernesta Aistara mazmeita.

*Meklēju ko nezināmu,
Nesaprotamu, neizsakāmu,
Vārdos neapprakstāmu –
Neesošu? Vaid mēness logā.*

Zinta Aistara,
no krājuma „Māla kausā”,
1982

Pļaujas Svētki Nujorkas Salas baznīcā

ĒRIKS NIEDRĪTIS

No kreisās: Ilze Pelkaus, dziedātāja Artta Jēkabsons un dāmu komitejas priekšniece Ilze Beiniķis

Pēc lietu un lielu vēju nedēļas, ko izraisīja vētra Joakims, Pļaujas svētku rītā, 4. oktobrī pie tīrām zilām debesīm spīdēja spoža saulīte. Pēc māc. Lāra Saliņa vadītā dievkalpojuma draudze devās uz svētku sarīkojumu lejas zālē. Salas baznīcā pirmo reizi no Latvijas viesojās jauna, spoža māksliniece Artta Jēkabsons, kas sniedza skaistu koncertu, dziedot latviešu tautsdziesmas un latviešu komponistu darbus, turklāt pati spēlējot arī klavierpavadījumu. Artta absolvējusi Rīgas Doma koŗa skolas dzeza un pasaules populārās mūzikas nodaļu. Viņa vasaras beigās ieradusies Nujorkā, lai ar akadēmisku stipendiju uzsāktu studijas Nujorkas universitātes „The New School for Jazz and Contemporary Music”.

Patīkami, ka Salas baznīcas dāmu komitejas priekšniece

Ilze Beiniķe uzzināja par šo energisko, starojošo meiteni. Viņas mūzikālajā programmā bija tautsdziesmas, kā arī Raimonda Paula, Zigmara Liepiņa un citu komponistu darbi. Publīka bija ļoti atsaucīga.

Pēc tam bija dāmu komitejas garšīgās gulaša pusdienas par piedevām, tad sekoja tortes, ābolmaizes un citi saldumi. Izložēja dāmu komitejas gardumu grozus, kas bija pilni ar pīragiem, jāņusieru, galertu, saldskābo maizi un šokolādes tāfelītēm. Izložē palīdzēja Ilze Pelkaus, Indulis Dīkmans un mazā Julianna Candela.

Cilvēki ilgi necelās no galdiem un turpināja garas pārrunas pēc skaistā koncerta un labām pusdienām. Jaunā māksliniece devās mājās ar dāmu komitejas gardumu grozu, lai vairotos spēks jaunai nedēļai un skolā varētu dūšīgi mācīties.

Būt par zemes sāli un pasaules gaismu...

20. septembrī Gostiņu evaņģēliski luteriskā draudze svinēja sava dievnama 185 gadu jubileju. Svētku dievkalpojumu vadīja Daugavpils diecēzes bīskaps Einārs Alpe un mācītājs Haralds Biete, klātesošos priecēja Krustpils kultūras nama koris „Atvasara”.

Svētku turpinājumā klātesošos ar priekšlasījumu par Gostiņu baznīcas un draudzes vēsturi uzrunāja Latvijas Kultūras akadēmijas absolvente, Raunas

ev.lut.baznīcas vēstures pētniece Agrita Otomere. Stāstījums bija kā papildinājums Gostiņu draudzes bukletam, kas tika izdots par godu šai lielajai baznīcas jubilejai. Varēja ielūkoties pašos baznīcas tapšanas pirmākumos, kur pirmā koka baznīca atradusies Aiviekstes kreisajā krastā un Daugavas satekā, taču 1812. gadā tā sabrūk, bet jau 1828. gadā par barona Nikolausa fon Korfa līdzekļiem tiek uzcelta un iesvētīta

(1830.g.) tagadējā Gostiņu baznīca.

Stāstījums aizkustināja klausītāju sirdis, jo lika ieraudzīt, kā draudze, kas joprojām pulcējas Gostiņu baznīcā, lai klausītos Dieva Vārdos, ejot cauri gan priecīgiem notikumiem, piemēram, baznīcas 100 gadu jubilejai (1930), kad laikrakstā *Jēkabpils ziņas* lasāms: „...baznīca bija pārpildīta, nebija vietas, cilvēki stāvēja kājās uz trepēm,” un arī grūtībām, kaŗa laikā nosargājot baznīcu no uzspridzināšanas, Padomju gados no huliganu vairākkārtējiem postījumiem un nemitīgā Padomju varas spiediena atdot baznīcu, lai tur ierīkotu tipogrāfiju, sporta zāli, kultūras namu vai graudu kalti, tomēr līdz pat šai dienai ir saglabājusī sev uzticēto uzdevumu būt par zemes sāli un pasaules gaismu.

Ik gadus draudzei fināciālu atbalstu sniedz tās māsu draudze – Kristus latviešu evaņģēliski luteriskā draudze Hamiltonā (Kanadā). Daudzus gadus atbalstu sniegusi arī Briežu ģimene, un jo īpaši minama Aija Pakules kundze no ASV Sietlas.

Draudze pateicas katram, kas ir atbalstījis un atbalsta dievnama uzturēšanu, lai kopā mēs spētu uzturēt šo pērli – Gostiņu baznīcu nākamajām paaudzēm!

Sirsnībā
GOSTIŅU DRAUDZE

No kreisās: bīskaps E. Alpe, blakus – mācītājs H. Biete, priekšā – draudzes priekšniece A. Čaunīte

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

**Viļņā atklāta
piemiņas plāksne Rainim**

7. oktobrī, svinot latviešu dzejnieka Raiņa 150 gadu jubileju (1865-1929), vēstniecība Lietuvā organizēja viņam veltītas piemiņas plāksnes atklāšanu pie bijušās Viļņas apgabaltiesas ēkas. Šobrīd šajā mājā atrodas Viļņas Ģedimīna Tehniskā universitāte, savukārt no 1889. līdz 1891. gadam Rainis tajā strādāja par Viļņas apgabaltiesas sekretāru.

Sarīkojuma atklāšanā vēstnieks Einars Semanis uzsvēra Raiņa jau kopš bērnības ciešās saites ar kaimiņzemi Lietuvu. Vēstnieks atzina, ka, pateicoties Rainim, viņa saskarsmei ar Viļņu, varam vēl dziļāk ielūkoties un saprast brāļu tautas dvēseli. Semanis izteica arī cerību, ka, iemūžinot Raiņa piemiņu Viļņā, latviešiem būs vēl viena iespēja izziņāt Raiņa dzīves gaitas šajā pilsētā un papildināt zināšanas par izcilā dzejnieka dzīves posmu Lietuvā. Savās uzrunās izcilā latviešu dzejnieka saikni ar Lietuvu izcēla arī Tehniskās universitātes rektors Dr. Alfons Daniūns, Latvijas Memoriālo muzeju apvienības direktore Rīta Meinerte un Raiņa un Aspazijas muzeja vecākais eksperts Jānis Zālītis, uzsverot ciešo saikni ar brāļu tautu – lietuviešiem, ko dzejnieks apliecinājis jau studiju gados, pārtulkojot Kristijona Donelaiša (Kristijonas Donelaitis) dzejoli "Gadalaiki". Sarīkojuma laikā tika demonstrēta Juŗa Podnieka studijas īsfilma par Raini un Aspaziju. Šajā īsfilmā lietuviešu aktieri Toma Vaškevičūte un Tads Grīns attēlo autoru saraksti mēmā kino stilistikā. Raiņa un Aspazijas savstarpējā sarakste – nosūtītās 2499 vēstules – aptver chronoloģiski plašu Latvijas vēstures posmu, atspoguļo dzejnieku lomu nacionālās kultūras procesu eiropeizēšanā un neatkarīgas Latvijas valsts tapšanā. Plašā sarakste iekļauta UNESCO programmas "Pasaules atmiņa" Latvijas reģistrā.

***

**Gaida karavīrus
no Lielbritānijas**

Latvijas Aizsardzības ministrija (AM) apstiprinājusi, ka Lielbritānija nolēmusi sūtīt savus karavīrus uz Baltijas valstīm. "Apsveicu Lielbritānijas lēmumu pievienoties sabiedroto karavīriem Baltijas valstīs. Tā ir iespēja 2016. gada galotņā apspriedē (samītā) lemt par ilgtermiņa klātbūtni," mikroblogošanas vietnē *twitter*

ierakstījis aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis (ZZS), kurš piedalījās NATO dalībvalstu aizsardzības ministru sanāksmē Briselē.

Arī AM Militāri publisko attiecību departamenta direktors Kaspars Galkins aģentūrai LETA apstiprināja, ka Lielbritānija nolēmusi sūtīt savus karavīrus uz Baltijas valstīm. Konkrētas lēmuma detaļas Galkins nevarēja komentēt, līdz ar to šobrīd nav zināms, vai, cik un uz kādu laiku karavīri tiks izvietoti Latvijā. Pašlaik Latvijā uzturas ASV un Vācijas karavīri. Nesen Latvijā ieradās Vācijas Bruņoto spēku 37. mehanizētās kājnieku brigādes vienība no Saksijas, kas šeit uzturēsies līdz novembra vidum, lai piedalītos militārās mācībās un treniņos kopā ar Latvijas un citu sabiedroto valstu karavīriem.

***

**Latviju apmeklē
ASV kongresmenis
Dankans Hanteris**

No 10. līdz 12. oktobrim vizītē Latvijā uzturējās ASV Kongresa Pārstāvju palātas delegācija kongresmeņa Dankana Hantera vadībā. Delegācijas sastāvā bija arī kongresmenis Marks Senfords. Vizītes laikā delegācija tikās ar Latvijas valsts augstākajām amatpersonām no Iekšlietu, Satiksmes, Aizsardzības un Ārlietu ministrijas, lai pārrunātu reģionālās drošības un ekonomikas jautājumus. Vizītes ietvaros delegācija apmeklēja arī Ādažu militāro bazi un tikās ar ASV un Latvijas karavīriem.

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs tikās ar ASV kongresmeņu delegāciju ASV Kongresa Bruņoto spēku komitejas, Transporta un infrastruktūras un Izglītības un darbaspēka komiteju locekļa Dankana Hantera vadībā. Valsts sekretārs izteica pateicību par ASV militāro spēku klātbūtni un regulārām militārām mācībām reģionā, kā arī uzsvēra Latvijas un ASV stratēģisko partnerību un sadarbību gan divpusējā līmenī, gan NATO. Kongresmenis D. Hanteris apliecināja, ka ASV arī turpmāk būs garantants Baltijas valstu drošībai. Sarunas laikā tika pārrunāti arī reģionālās starptautiskās drošības jautājumi, situācija Ukrainā. Valsts sekretārs informēja par Latvijas divpusēji un sadarbībā ar ASV realizētajiem pieredzes nodošanas projektiem Eiropas Savienības Austrumu partnerības un Centrālās Eiropas valstīm.

***

**Hāgā pārrunā
diasporas aktualitātes**

10. oktobrī vēstniecībā Hāgā notika Latviešu organizāciju pārstāvjiem Nīderlandē organizēta tikšanās, kuŗas laikā Ārlietu ministrijas (AM) speciālo uzdevumu

vēstnieks Pēteris Kārlis Elferts informēja par AM aktivitātēm un jaunumiem diasporas jomā.

Vēstniece Nīderlandē Ilze Rūse savukārt mudināja pārrunāt jau esošās diasporas platformas un veidot jaunas. Vēstniece uzsvēra arī Latvijas diasporas nozīmi gaidāmās Latvijas simtgades svinēšanā Nīderlandē.

***

**Attiecības ar Krieviju nosaka
aktuālie notikumi pasaulē**

Attiecības ar Krieviju nosaka aktuālie notikumi pasaulē, tostarp Ukrainā un Sīrijā, kas var likties tālu, taču var ietekmēt arī mūsu ikdienu, intervijā plašsaziņas līdzekļiem skaidroja ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (*Vienotība*). Ministrs norādīja, ka būtiskas dinamiskas attiecībās ar Krieviju nav, jo tā esot atkarīga no vairākiem aspektiem, tostarp no tā, kā veidojas situācija tā sauktajos karstajos punktos, kā arī to ietekmē attiecību dinamika starp Eiropas Savienību (ES) un pašu Krieviju. Rinkēvičs gan atgādināja, ka Latvija un Krievija ir kaimiņvalstis, kuŗas jautājumus risina ikdienas režīmā, norādot, ka norisinās vairāku abu valstu ministru un ekspertu tikšanās.

Latvijas-Krievijas robežas posms

Latvija joprojām rūpīgi seko tām aktivitātēm, kuŗas Krievija izvērs mūsu robežu tuvumā. "Mēs ļoti lielu uzmanību pievēršam NATO 5. panta saistībām," skaidroja Rinkēvičs. "Darīsim daudz, lai būtu ilgstošs un būtisks NATO karavīru klātbūtne," piebilda ministrs, izsakot cerību, ka tas dos arī skaidru signālu politiķiem Krievijā.

***

**ES ārējo robežu stiprināšanas
nepieciešamība**

Eiropas Parlamenta (EP) deputāte Inese Vaidere (*Vienotība*) ar Vācijas kancleri Angelu Merkeli pārrunājusi Eiropas Savienības (ES) ārējo robežu stiprināšanas nepieciešamību.

Inese Vaidere

Deputāte sarunā ar aģentūru LETA apliecināja, ka pirms Merkeles uzrunas EP deputātiem viņai izdevies tikt ar Vācijas kancleri. "Tā kā runāju vāciski, izdevās pāris minūšu laikā pārrunāt Latvijas īpašo situāciju bēgļu jautājumā. Jāpievērš uzmanība ES ārējo robežu stiprināšanai, kas nav tikai robežojošo

valstu uzdevums. Tam vajadzētu kļūt par kopējo uzdevumu, mēklējot risinājumu," sacīja Vaidere. Viņa septembra beigās nosūtījusi vēstuli Eiropas Komisijas (EK) prezidentam Žanam Klodam Junkeram un Merkelei. Merkele uzrunas laikā norādījusi, ka nepieciešams palīdzēt tiem cilvēkiem, kuŗi bēg no kara šausmām. Savukārt tos, kuŗi dodas uz ES labākas dzīves meklējumos, nepieciešams sūtīt atpakaļ. Eiropas Tautas partijas (ETP) grupas Latvijas preses un komunikācijas padomnieks Ģirts Salmgriezis aģentūrai LETA iepriekš norādīja, ka vēstulē amatpersonām Vaidere paudusi bažas, ka EK publicētajā priekšlikumā Latvijai paredzēts uzņemt trīs reizes vairāk bēgļu, nekā tika lemts sākotnēji. Vaidere arī norādījusi, ka okupācijas gados Latvijā ieplūda aptuveni viens miljons nelegālo imigrantu, un šobrīd valstī joprojām dzīvo vairāk nekā 260 000 nepilsoņu, kuŗi nav integrējušies un nevēlas atzīt Latvijas valsti, kaut arī valsts piedāvā un mudina iegūt pilsonību. Caurmērā 15% Latvijas iedzīvotāju nav ES pilsonības, kas ir vairāk nekā jebkuŗā citā ES dalībvalstī. Kopš 2014. gada Latvijā izsniegtas gandrīz 2000 uzturēšanās atļaujas Ukrainas pilsoņiem. Liela daļa šo cilvēku bēguši no karadarbības šajā valstī. Ļoti būtiska šobrīd ir papildu līdzekļu piešķiršana ES ārējās robežas stiprināšanai, lai ierobežotu nelegālo migrantu plūsmu.

***

Zolitūdes lietu nodod tiesai

Zolitūdes jeb *Maxima* lietā apsūdzības ir izvirzītas deviņām personām – piecām juridiskajām un četrām privātajām personām, preses brīfingā pavēstīja Ģenerālprokuratūra. Prokuratūra par cietušajiem vērīgajā Zolitūdes traģēdijas krimināllietā atzinusi 263 personas. Tālāk lieta ir nodota Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesai. Lietā ir 144 liecinieki. Turklāt tiesā tiks pieaicināti 10 eksperti.

**Zolitūdes traģēdijas piemiņas
vieta**

Pieprasītais kompensāciju apmērs ir 155 miljoni eiro, norādīja viens no lietas prokuroriem Kaspars Cakuls. Vēl viens no prokuroriem – kas piedalās šajā lietā – Agris Skradailis atzina, ka *Maxima* veikala būvniecības laikā bija vismaz 30 gadījumi, kad būvdarbus varēja apturēt. Tādējādi var tikai iedomāties, cik lielā apmērā izpaudusies nevēriba un nolaidība, kas veicināja 2013. gada 21. novembra pievakarē notikušo traģēdiju. Viņš norādīja, ka var uzdot retorisku jautājumu, cik tad gadījumiem bija jāpastāv, lai šie trūkumi tiktu novērsti,

nevis "notiktu rotaļāšanās ar cilvēku dzīvībām". Kopējais pieteiktais kompensācijas apmērs lieta ir 155 miljoni eiro. Vairākiem apsūdzētajiem un arī juridiskajām personām ir uzlikti mantas aresti – apkilāti konti, uzņēmumu kapitāldaļas, nekustamie īpašumi. Lietas materiāli ir sakopoti 80 sējumos.

***

**Pret drošības naudu
atbrīvo Magoni**

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa nolēmusi pret drošības naudu no apcietinājuma atbrīvot kukuļņēmšanā aizdomās turēto bijušo uzņēmuma *Latvijas dzelzceļš* (LDz) valdes priekšsēdi Uģi Magoni.

Tiesa nolēma atbrīvot Magoni (*attēlā*) pret 400 000 eiro drošības naudu. Tā tika savākta īsā laikā un iemaksāta valsts kasē.

***

**Atklās Ojāra Vācieša
piemiņas vietu**

24. oktobrī plkst. 13 Carnikavas kapsētā Sigulļos tiks atklāta Ojāra Vācieša piemiņas vieta. Tur atdusas arī dzejnieka dzīvesbiedre Ludmila Azarova.

Kapsētā ar Carnikavas novada pašvaldības, valsts un ziedotāju finansiālu atbalstu īstenota arhitektes Ingūnas Ribenas iecere, kas jau 1985. gadā uzvarēja konkursā par Ojāra Vācieša kapavietas sakārtošanu Carnikavas kapos. Tās pamatā ir Vācieša dzejoļu krājuma "Zibens pareizrakstība" poētika, un pieminēkli dzejnieka portrets ir atveidots zibens šķērsgrīzumā, savukārt Ludmilas Azarovas kapavietā attēlota kā balta lode, simbolizējot saules gaismu un līdzsvaru. "Pieminēkli veido tumši pelēkais granīts, kas ir stinguma, vareņības un nesalaucāmības simbols un kurā ir zāles "plaisa" – divu globālu dzejnieka daiļrades temu turpināšanās un uzdrīkstēšanās koncentrēta vizuāla interpretācija. Maiģā, laicīgā, iznīcīgā un vienlaikus mūžīgā zāle, kas dzimst katru pavasari un mirst rudenī, pieminēkli simboliski atdala šās saules un aizsaules daļu. Tāpat kā zāle – maiga, iznīcīga un laicīga – salauz granīta stingušo mūžības vareņību, arī dzīvs, paties vārds vienmēr salauzīs melīģu, liekulīģu laiku," stāsta Ingūna Ribena. Vācieša portreta maketu veidoja tēlnieks Ģļebs Panteļejevs, bet tā izkalšanu granītā veica Guntis Pandars.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Nodibināta Hamiltonas Apvienoto Latviešu organizāciju komiteja

Hamiltonā darbību uzsākusi Hamiltonas Apvienoto Latviešu organizāciju komiteja, kas saīsinājumā pieņēmusi vārdu "HALO komiteja". Komitejā darbojas pārstāvji no Hamiltonas organizācijām – Daugavas Vanagu nodaļas, Latviešu biedrības, Pensionāru apvienības, Kristus draudzes, Latviešu skolas un izdevuma "Hamiltonas Ziņas".

HALO komitejas mērķis ir veicināt sadarbību starp organizācijām, atbalstīt vienu otru, risināt kopējus jautājumus, veikt kopējus projektus, organizēt kopīgus sarīkojumus un koordinēt Hamiltonas organizāciju sarīkojumu kalendāru un *Hamiltonas Ziņu* izdošanu. Par komitejas vadītāju izraudzīja Arnoldu Smiltnieku, par sekretāri darbosies Baiba Bredovska un kasiere būs Ilze Williamsone. Pirmais HALO komitejas rīkotais sarīkojums ir kamerkoža "Dzirksts" jautrais vakars "Pie Laimas pulksteņa" 25. oktobrī Lietuviešu zālē 48 Dundurn St. N. Hamiltonā

***

Okupācijas muzejs strādās arī pirmdienās

Beidzoties vasaras sezonai, Latvijas Okupācijas muzejs ir pieņēmis lēmumu nepāriet uz ziemas darba laiku, bet turpināt strādāt

Latvijas Okupācijas muzejs

visas nedēļas dienas, arī pirmdienās. Tas darīts, lai pilsētas viesiem būtu iespēja apmeklēt kultūras objektus arī nedēļas sākumā, kad daudzi muzeji ir slēgti. Tāpat ir ņemtas vērā skolu intereses – apmeklēt muzeja nodarbinātības darba dienās. Katru dienu no pulksten 11 līdz 17 būs atvērta Okupācijas muzeja pagaidu ekspozīcija Rīgā, Raiņa bulvārī 7, kā arī muzeja izstāžu zāle Latviešu Strēlnieku laukumā 1, kur apskatāmas izstādes "Brīvību Baltijai. Latviešu uzraksti uz Berlīnes mūra", "Rumbula. Nozieguma anatomija. 1941.", kā arī neliela izstāde par aktuālo muzeja piebūves jautājumu "Rekonstrukcija: Nams Okupācijas muzeja nākotnei". Izstāžu zālē Latviešu strēlnieku laukumā 1 vēl ir redzami svarīgākie vecās, pašlaik demontējamās ekspozīcijas objekti – stāsts par Molotova-Ribentropa paktu, interaktīvais objekts par PSRS Gulaga sistēmu un "lēģera" barakas rekonstrukcija. Izstāžu zāle būs atvērta līdz oktobra vidum.

***

Kārlim Baronam – 150

Šajās dienās Latvijas zobārstniecības pamatlicējam Kārlim Baronam aprit 150. gadadiena. Kārlis Krišjānis Barons dzimis 1865. gada 12. oktobrī Sanktpēterburgā sabiedriskā darbinieka Krišjāņa Barona (1835-1923) ģimenē.

15. oktobrī Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejā tiek atklāta konference, kas veltīta Kārļa Barona dzīvei un darbībai. Konferences organizatori – Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs, Rīgas Stradiņa universi-

tātes Stomatoloģijas institūts, Latvijas Zobārstu asociācija un Latvijas Sarkanais krusts.

***

Sveic Briseles nedēļas nogales skolu

9. oktobrī Latvijas vēstniece Beļģijā Lelde Līce-Līcīte tikās ar Briseles latviešu nedēļas nogales skolas vadītāju Dainu Grasi, lai sveiktu ar skolas jaunā mācību gada uzsākšanu (*attēlā*).

Briseles latviešu nedēļas nogales skola, beidzoties Latvijas prezidentūrai ES Padomē, ir atgriezies ierastajā nodarbību vietā – Latvijas pārstāvības Eiropas Savienībā un Latvijas vēstniecības Beļģijā kopīgajās telpās. Mācības šogad uzsākuši 70 bērni vecumā no pusotra līdz 12 gadiem, nodarbinātības četrās vecuma grupās notiek katru sestdienu.

***

Veido bibliotēku latviešu skolai Lielbritānijā

Lai latviešu bērni Lielbritānijā nepazaudētu saikni ar Latviju un galvenais pašu latviešu valodu, Siguldas Valsts ģimnazijas skolēni nolēmuši palīdzēt neseno izveidotajai bērnu sestdienas skolai Lesterā.

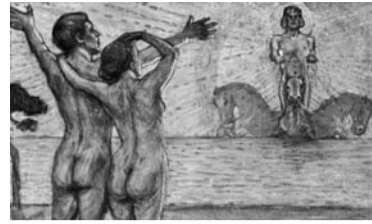
Lesteras skolas bērni

Šobrīd jaunieši vāc dažādas bērnu grāmatas latviešu valodā, kas jau oktobra beigās ceļos uz Angliju un tiks izmantotas kā mācību materiāls latviešu valodas, kultūras un vēstures apguvei. Aicinājumu ziedot bērnu grāmatas latviešu valodā izteikusi nu jau divus gadus Anglijā dzīvojošā siguldiete Dace Dundure, kas pati ir skolotāja un latviešu bērnu skoliņu Lesterā izveidoja vien šī gada pavasarī. Ideja par tās izveidi radās, vērojot, kā pašas meitai saikne ar latvietību pamazām zūd.

***

Stokholmā skatāma Latvijas glezniecība

Stokholmas muzejā Valdemārsūde (*Waldemarsudde*) atklāta izstāde "Symbolisms un dekadence". Tajā līdzās Zviedrijai un citām ziemeļvalstīm ar divpadsmit darbiem pārstāvēta arī Latvijas Nacionālā mākslas muzeja kolekcija. Izstādi caurvij dabas skatu, mītu un pasaku teiksmainā pasaule un nāves noskaņas. Mūzeja direktore Karina Sidēna, atklājot izstādi, īpaši uzsvēra, ka

tajā pirmo reizi tiek atspoguļota tuvība starp ziemeļvalsti un Latvijas simbolismu. Mākslinieciskās izteiksmes radniecību izstādē noteikti saskatīja arī klātesošie latvieši, labi pazīstamos Jaņa Rozentāla, Vilhelma Purviša un citu Latvijas mākslinieku darbus redzot blakus norvēģu Edvardam Munkam, somu Akselim Gallenam-Kallelam un zviedru Augustam Strindbergam.

To savā uzrunā uzsvēra arī vēstnieks Gints Jegermanis, vienlaikus izsakot cerību šīs veiksmīgās sadarbības turpinājumam. Latvijas mākslinieku darbi tapuši laikā, kad latvieši gatavojās dibināt savu valsti, un tajos ir skaidri saskatāma Latvijas pierība Eiropas kultūras telpai. Izstāde būs skatāma līdz 2016. gada 24. janvārim.

***

Tallinā atklāj arhitektūras izstādi "9 Rīgas stāvokļi"

9. oktobrī Tallinā vēstnieks Igaunijā Juris Bone atklāja Rīgas mūsdienu arhitektūrai veltītu izstādi "9 Rīgas stāvokļi" (*9 Conditions of Riga*). Izstāde aplūkojama Tallinas radošās pilsētas Telliskivi Sarkanajā zālē, un tā iekļauta Tallinas arhitektūras biennāles TAB15 programmā.

Izstādes kurators ir arhitekts, pētnieks un Rīgas Starptautiskās ekonomikas un biznesa administrācijas augstskolas (*RISEBA*) Arhitektūras studiju programmas vadītājs Oskars Redbergs. Izstādes koncepcijas pamatā autors izmantojis jaunu ēku klasifikācijas veidu, kas ļauj atklāt deviņas Rīgai raksturīgas jaunas urbānās tipoloģiskās grupas un kas dod iespēju analizēt arhitektūru un pilsētvidi veidojošos procesus daudz plašākā kultūras, sociālo, politisko un ekonomisko norišu kontekstā.

***

Latvijas pēdas pasaulē

No Latvijas emigrējušais latvietis Edvards Liedskalniņš 19. gadsimta pirmajā pusē uzcēla Korallu pili Floridā, Amerikas Savienotajās Valstīs. Korallu pils

(*attēlā*) piesaistīja tūristus ne tikai tās celtniecības laikā, bet arī mūsdienās, kad apmeklētāji vēl joprojām dodas aplūkot šo iespaidīgo akmens skulptūru parku, kas nereti tiek salīdzināts pat ar apbrīnojamo Stounhendžu.

Edvarda Liedskalniņa veikums ir tikai viens no stāstiem, kas aplicina to, ka Latvijas un latviešu pēdas pasaulē būs redzamas vienmēr, – dažkārt vairāk un iespaidīgāk, savukārt citkārt – pavisam mazlietiņ, tomēr, lai kur mēs pasaulē atrastos, teju allaž mums blakus atradīsies kāda latviska dvesma.

***

Vitebskā atklāta Latvijas tekstilmākslas izstāde

29. septembrī Vitebskas mākslas muzejā notika Latvijas tekstila mākslas izstādes "Materiālu vibrācija" un Latvijas miniatūrtekstila izstādes "Koncentrētās domas" atklāšana, kuŗā piedalījās Latvijas konsuls Vitebskas apgabalā Uģis Skuja.

Izstādē "Materiālu vibrācija" pārstāvēti dažādu paaudžu autori – no Latvijas Mākslas akadēmijas tekstilmākslas nodaļas pirmajiem absolventiem līdz pat jaunāko kursu studentiem. Tā iepazīstina ar aktuālākajām idejām, rāda savu pasaules redzējumu plašā tematiskā spektrā, materiālu un tehniku daudzveidībā. Tekstils tāpat kā valoda raksturo nāciju, pauž tās vērtības, pieredzi un pasaules izjūtu. Latvijas tekstilmākslinieki stāsta savus stāstus Baltkrievijas skatītājiem.

***

Latvijas mākslinieki starptautiskā mākslas biennālē Pekinā

Latvijas mākslinieki Ilze Smildziņa un Edmunds Lūcis piedalās starptautiskā mākslas biennālē Pekinā.

Smildziņa, kuŗa ir vairākkārtēja internacionālu un vietējo konkursu fināliste, biennālē piedalās ar mākslas darbu *Alone in the whole world* ("Viens pats visā pasaulē"). Lūcim, kas ir laikmetīgās mākslas apvienības *Octopus* dalībnieks, šis ir otrais uzaicinājums uz šāda starptautiska mēroga mākslas biennāli. 2013. gadā Lūcis bija pirmais Latvijas mākslinieks, kas tika uzaicināts uz mākslas biennāli Venēcijā. Ķīna šo tradīciju atvasinājusi no Venēcijas, kas to sāka 1895. gadā. Biennāles tema šogad ir "Atmiņas un sapņi", godinot atmiņu kā stāstu un vēstures stūrakmeni un sapņus kā dzenuli iedvesmot un radīt brīnumus nākotnē.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

Karikatūra: Zemgus Zaharāns (*Vairāk lasiet 11. lpp.*)

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Jā gan, apaļš miljons bēgļu, migrantu, patvēruma meklētāju – tas ir vēstures greizais smīns, tā ir dāvana Vācijas apvienošanas 25. gadskārtai. Gadsimta ceturksnis apstājies, kopš sabrucis kroplīgais veidojums, kas sevi dēvēja par “Vācijas demokrātisko (!) republiku”, bet īstenībā bija Kremļa protektorāts.

Un kāda vēstures ironija: patlaban kancleres Angelas Merkeles dzelzaino apņēmību uzņemt un aprūpēt visu šo masu, kas no Sīrijas un Eritrejas, no kauju laukiem un bēdu ielejas cer atrast mieru un iztiku visturīgākajā Eiropas valstī, visspīgāk kritizē vācieši tur, kur 40 gadus (1949 – 1989) tika sludināta “tautu draudzība” un apspiesta jebkuŗa brīva doma – telpā starp Elbu un Oderu, kas pirms 25 gadiem atgriezās civilizētājā Rietumu pasaulē. Taisni tur, Drēzdenē, Leipzigā, tuvējās mazpilsētās atskan

saukļi: “Negribam šo varzu!” (*dieses Pack*), “Merkeli uz Sibīriju, Putinu uz Berlīni!”. Kaut kas trakš...

Jā, kanclere Angela Merkele, tāpat kā prezidents Joachims Gauks, atzīst, ka absorbēt, integrēt šo daudzkrāsaino miljonu ir velnišķīgi grūts, smags, sarežģīts un bargi dārgs uzdevums, tas ir slogs, kas pat pārsniedz – izmaksas un pūliņu ziņā – bijušās VDR, šo pamatīgi nolaisto novadu atveseļošanu un kaut cik harmonisku iekļaušanu Rietumu pasaulē piederošajā Vācijā.

“Bet tas mums ir jāveic,” uzstājīgi atkārto kanclere Merkele un prezidents Gauks. Abi – gan Merkele, gan Gauks – savu politisko rādījumu guva Ulbrichta-Honekera režīma norietā, piedaloties t.s. kristīgajā protesta kustībā, kuŗas dalībnieki pulcējās baznīcās. Daži tagad spriež, ka kanclere, ko jau nosaukuši par

Mutter Angela pēc leģendārās “Mātes Terēzas” parauga, gatava nest šo smago atbildības krustu.

Prezidents Joachims Gauks savā Vācijas apvienošanas 25. gadskārtas jubilejai veltītajā uzrunā daudznozīmīgi (!) norādīja: toreiz cits citam nāca pretī rietumnieki un austrumnieki, kas pieder vienai tautai, runā vienā valodā, kuŗiem ir kopīgs kultūras mantojums, kamēr tagad daudz laika un pacietības prasīs “jauno Vācijas pavalstnieku” pielāgošanās “mūsu vērtībām”. Jāpārāk, lai jaunpieņācēju vidū nebūtu sieviešu vai geju diskriminācijas.

Vācija ir federāla republika, un jau tagad, tikko aprīstot jubilejas svētku ugunošanai, Bavārijas, Lejassaksijas un citu federālo zemju (*Bundesländer*) premjermiņi sten un vaid, sūdzoties Merkelei, ka ar visu labo gribu un gatavību šo cildeno uzdevumu paveikt ir grūti – trūkst telpu

bēgļu izvietojumam, grūti uzturēt kārtību uzņemšanas punktos, kur jau notiek kautiņi, piemēram, starp migrantiem no Pakistānas un Albānijas, sanitāri, paramedīki, aprūpes personāls un tulki pārslogoti.

Atļaušos atkāpi. Hitleriskā Lielvācija pēc sava firera pašnāvības kapitulēja, un 12 miljoniem vāciešu bija jāšķiras no dzimtajam mājām – milīgas ļaužu masas vai nu bēga no uzbrūkošās padomju armijas, vai saskaņā ar Jaltas un Potsdamas konferenču lēmumiem tika padzītas no Rīprūsijas un Silezijas, Pomerānijas un Sudētijas. No šiem 12 miljoniem četri miljoni bija iestrēguši padomju okupācijas zonā – nākamajā VDR, bet astoņi miljoni atrada patvērumu un sāka jaunu dzīvi uz rietumiem no Elbas, kur veidojās jaunā, patiesi demokrātiskā un brīvā vācu valsts. Un šie astoņi miljoni

papildināja darbaspēka rezerves novārgušajā zemē, palīdzēja radīt “ekonomisko brīnumu” (*Wirtschaftswunder*), pakāpeniski pārvarot “padzīto” psihozi.

Turpat pieminēsim, ka tie trīs miljoni turku viesstrādnieku, kas kopš 1962. gada ieradusies un iedzīvojušies Vācijā, arī palīdzēja sasniegt tik spožu ekonomisku rezultātu, kaut gan daļa no šiem darbarūķiem (bez ironijas) vēl rada grūtības, īpaši uzskatos par ģimeni...

Nobeigumā atļaušos citēt dažus uzmundrinošus (bez ironijas) vārdus: sīriešus nevajag uzskatīt par drošības apdraudējumu vai humanitāru slogu – viņus vajag vienkārši nosūtīt darbā, uzskata Vācijas *Bundesbank* prezidents Jenss Veidmans. Vācija, kur dzimstība ir Eiropā viszemākā, izmisīgi alkst pēc darbaspēka. Vācu ierēdņi cer, ka sīrieši ātri atradīs darbu. Nu tad, ar dievpalīgu?

KĀRLIS
STREIPS

Vienotība ir viena no tām partijām Latvijas politiskajā vēsturē, kuŗām ir gluži labi veicies ar vēlēšanu piesaistīšanu un politisko procesu vadīšanu. 10. Saeimas vēlēšanās 2010. gadā tā ieguva vislielāko balsu skaitu un 33 vietas Saeimā, 11. Saeimas vēlēšanās 2011. gadā – trešo vietu un 20 mandātus, bet pērn notikušajās 12. Saeimas vēlēšanās – otro vietu un 23 mandātus. Lasītāji atcerēsies, ka arī *Vienotības* priekštece – *Jaunais laiks* – 2002. gada 8. Saeimas vēlēšanās ieguva pirmo vietu ar 26 mandātiem, vēl pēc četriem gadiem daļiņa trešo vietu un 18 mandātus. Un visu laiku kopš 2009. gada 12. marta *Vienotības* rokās bijis Ministru prezidenta portfelis – līdz 2014. gada 22. janvārim valsts trešā persona (aiz Valsts prezidenta un Saeimas priekšsēdža) bija Valdis Dombrovskis, tagad – Laimdota Straujuma. Četrus gadus un divas dienas, no 2010. gada 2. novembra līdz 2014. gada 4. novembrim, Saeimas priekšsēdē bija *Jauno laiku* un pēc tam *Vienotību* pārstāvošā Solvita Āboltiņa.

Tandēms *Jaunais laiks/Vienotība* bijis viens no trim politiskiem veidojumiem laikā kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas, kuŗš labu laiku šķita nūdien pastāvīgs, ar labām izredzēm katrās vēlēšanās plūkt pietiekami nopietnus laurus. Vispirms bija *Latvijas ceļš* ar savu “zvaigzņu komandu” pirmajās pēckaŗa Saeimas vēlēšanās, kur kandidātu sarakstā bija tādi “grandi” kā Anatolijs Gorbunovs (pēdējais pirms neatkarības atjaunošanas

un pirmais pēc neatkarības atjaunošanas Saeimas priekšsēdis), kā arī Pasaules brīvo latviešu apvienības vadītājs Gunārs Meierovics. *Latvijas ceļam* liktenīgas izrādījās 2002. gada vēlēšanas, kad notika Eināra Repšes veidotā *Jaunā laika* uzņāciens uz politiskās skatuves.

Savukārt 7. Saeimas vēlēšanās 1998. gadā uzradās Andŗa Šķēles veidotā Tautas partija. A. Šķēle 1995. gadā kļuva par Latvijas bezpartejisko Ministru prezidentu, kad visnotaļ chaotiskajā 6. Saeimā (tā bija tā, kuŗā darbojās skandalozais vācietis Joachims Zigerists, kā arī augu gadu šortos ieģērbies deputāts Gundars Valdmanis) izrādījās neiespējami atrast kādu partijas pārstāvi, kas varētu izveidot valdību ar vismaz 51 deputāta atbalstu. Lai arī TP vēlēšanās ieguva vislielāko mandātu skaitu, pirmais Ministru prezidents 7. Saeimas laikā bija Vilis Krištopans no *Latvijas ceļa*, TP paliekot opozīcijā. Tikai 1999. gada jūlijā A. Šķēlem izdevās trešo reizi iesēsties Ministru prezidenta krēslā, lai arī uz salīdzinoši īsu brīdi. Nākamais Ministru prezidents no TP bija Aigars Kalvītis, kuŗš amatā stājās 2004. gadā un amatā palika arī pēc 2006. gada 9. Saeimas vēlēšanās, lai arī vēlēšanu dienā bija skaidrs, ka viņa pārstāvētā partija priekšvēlēšanu laikā bija krietni krāpusies.

Tāpat savulaik bija noticis ar *Latvijas ceļu*. Brīdi pirms vēlēšanās, kuŗās *LC* zaudēja visus mandātus, “uzpeldēja” TP nomelnojošās skrejlapas, kuŗas it

kā bija pasūtījis *LC. Latvijas ceļa* ļaudis skaļi apgalvoja, ka patiesībā kampaņu bija organizējis pati Tautas partija, lai savukārt nomelnotu *LC*. Vēlētāji acimredzot nenoticēja, un *LC* vēlēšanās smagi zaudēja. Savukārt TP lielummānija kalngalu sasniedza, kad Aigars Kalvītis “apsolīja” tautai “septiņus treknus gadus” īsi pirms globālās ekonomiskās krīzes, kuŗas rezultātā Latvijas IKP samazinājās par veseliem 18 (!) procentiem. Drīz pēc tam Tautas partija aizgāja nebūtībā.

Patlaban šķiet, ka *Vienotībai* sāk veidoties tāds pats liktenis. *Jaunais laiks* politikā ienāca ar augsti paceltu godīguma un tiesiskuma karogu: nekādas korupcijas, nekādu politikāņu triku! Nelaieme tikai tāda, ka Einārs Repše izrādījās itin ekscentrisks Ministru prezidents esam, pats savu algu paaugstināja, daudz valsts amatpersonas bez īpaša iemesla no amata padzina, un pēc tam tiesa tos atjaunoja amatā u.tml. *JL* nonāca opozīcijā. *Vienotība*, savukārt, dzima no atjaunotas atsevišķu Saeimā pārstāvēto partiju patvaļas, piemēram, cenšoties ar atpakaļejošu spēku mikstināt noteikumus par tā saukto naudas atmazgāšanu.

Vienotībai pašai ar to godīgumu gan nemaz tik labi negāja. Jau pasen partijas kādreizējais frakcijas vadītājs Dzintars Zaķis nopirka jaunu automobili, bet to pierēģistrēja Lietuvā, lai izvairītos no nodokļu samaksas Latvijā. Partija neteica neko. Saeimas deputāte Lolita Čigāne no Turcijas atgriezās ar ievērojami lielāku skaitu preču, nekā atļauts

iestest bez muitas maksāšanas. Partija neteica neko. Pēc pagājušā gada vēlēšanām uzpeldēja ziņas, ka Latgales pusē ļaudis nelikumīgi esot pirkusi balsis par labu minētajam Dz. Zaķim. Ļoti nesen vienam no šiem pircējiem tiesa piesprieda 100 stundas piespiedu darba, bet Zaķis vismaz pagaidām ir ticis cauri sveikā. Savukārt Solvita Āboltiņa Zemgales apgabalā no vēlēšanu puses tika svītroti tik aktīvi, ka viņa mandātu ieguva tikai pēc tam, kad augstāku vietu ieguvis kandidāts piepeši un bez īpaši konkrēta skaidrojuma atteicās no mandāta par labu viņai... Vienuvārd sakot, jau sen ir bijis skaidrs, ka *Vienotība* ir tāda pati “siles partija” kā visas iepriekšminētās. Ja nogrēkojas citi, ļļauj, ko spēj, ja paši – cieš klušu kā ūdeni mutē ieņēmuši. Tiem Latvijas pilsoņiem, kuŗiem *Vienotība* joprojām liekas kā galvenā un vienīgā iespēja, jo Nacionālā apvienība ir „pārāk ksenofobiska”, “zaļie zemnieki” joprojām nevar atteikties no sava “ministru prezidenta kandidāta” Lemberga, savukārt *Saskaņa* joprojām uztur līgumattiecības ar Krievijas diktatora partiju Maskavā, nu rodas problēma. Par ko tad balsot? Gaidīt parādāmie kādu citu partiju, likt cerības uz to? Pašā *Vienotībā* jau sen spregā iekšējs karš starp kādreizējā *Jaunā laika* ļaudīm un jaunienācējiem no *Pilsoniskās savienības* un organizācijas *Sabiedrība citai politikai*. Lasītāji atcerēsies, ka tieši šo nesaskaņu deļ *Vienotībai* šovasar neizdevās vienoties par kandidātu Valsts

prezidenta amatam, tā netieši nodrošinot, ka otru reizi pēc kārtas par valsts pirmo personu kļūst kāds no “zaļajiem zemniekiem”.

Pagājušajā nedēļā tikās *Vienotības* dome, lai spriestu par to, kā dzīvot tālāk. Domes priekšsēdis, Cēsu pilsētas galva Jānis Rozenbergs paziņoja, ka partija “būksējot,” tai esot pazudis mērķis. Politikāis brīdināja: ja partija nemainīsies, tā zaudēs atlikušo atbalstu. Ministru prezidente un *Vienotības* valdes locekle Laimdota Straujuma pavēstīja, ka “sabiedrības uzticība un ticība ir atkarīga no mūsu spējas neapkarot citam citu, vienoties un īstenot savus lēmumus,” vēl bilstot, ka esot nepieciešams cīnīties par tiesiskumu, stiprināt Latvijas reģionus, un “negaidīt, ka viena tablete atnesīs laimi”.

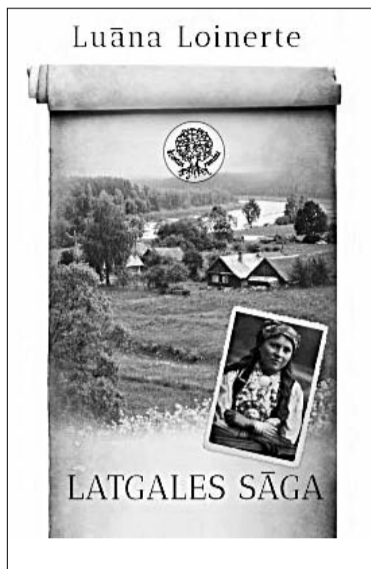
Man gan ir lielas šaubas, ka jēlkas izdosies, ja vien partijā nenotiks attīrīšanās un pašai sevis revidēšana. Ir atsevišķi cilvēki, tostarp tas pats Zaķis, no kuŗiem partijai būtu jāatbrīvojas, lai apliecinātu, ka tā tomēr neignorē nedarbus, kas notikuši tās pašas dārziņā. Droši vien laiks pensijā iet arī Solvītai Āboltiņai, kuŗa ir neapmierinātības centrā.

Tuvojas Latvijas Republikas simtgade. Būtu pat ļoti žēl, ja tajā brīdī mūsu valstī joprojām valdītu sistēma, kuŗai izpratne par tiesiskumu un godīgumu labākajā gadījumā ir lozungu līmenī. Esmu arī pārliecināts, ka *Vienotība* var laboties. Vien nesmu pārliecināts, vai tā ir uz to spējīga, jo tā sile tomēr ir tik kārdinoša, tik kārdinoša...

Kāda ir Vienotības nākotne?

EDUARDS SILKALNS

Populārā norvēģu rakstniece Herbjorga Vasnu arī latviešu valodā tulkoto romānu **Simts gadi**, kurā izsekots rakstnieces dzimtas vēsturei simt gadu laikā, šarman- ti beidz ar sevis pašas piedzimša- nu 1942. gadā. Savukārt **Latgales sāga**, kur izsekots Skuteļu un Sedolu dzimtu likteņiem mūsu pašu Latgalē, beidzas ar Lolitas Sedolas kristībām Vecrīgā 1956. gadā. Tā vien vedas domāt, ka aiz līdz šim nekur nepamanītā rakstnieces vārda Luāna Loinerte tā pati Lolita Sedola vien slēp- jas un ka **Latgales sāgas** beigas ir ne vairāk, ne mazāk kā norvēģu romāna variants. Vai man taisnība?

Latgales sāga aptver visu 20. gadsimta pirmo pusi un nedaudz ieiet otrajā. Personāžs ir prāvs: grāmatā parādās laba daļa Skuteļu ciltskokā iezīmēto 23 personu un Sedolu dzimtas 22. Ja tad vēl pieskaitām šim dzimtām nepiederīgas personas, kas tekstā laiku pa laikam izvirto, kļūst

skaidrs, ka tikai retais darbonis stāstījumā spēj kaut cik izvērsties un izcelties. Kaut arī daudzi ir rakstnieces radi, Loinerte neuz- tiepj lasītājiem ikviena indivi- dualitāti jeb patību, bet ļauj viņiem rīkoties un reaģēt, kā jau to uz ģimenisko un valstisko noti- kuma fona no cilvēkiem varētu sagaidīt.

Vairākkārt romānā ieskanas ģimenes kā mazas valsts un valsts kā lielas ģimenes motīvs. Tālab notikumi ģimenē un noti- kumi valstī iet roku rokā. Valsts augšupeja atspoguļojas daudz- jās mazajās cilvēku vienībās, kas valsti veido:

Antons (Skutelis) neko nedarīja bez apdoma. Viņa saimnieciskais gars bija jūtams ik solī. Kā Rīgā valstsvīri nepārtraukti pilnveidoja Latvijas valsts iekārtu, tā viņš būvēja savu mazo valsti šeit Jezufinovas ciematā. Būvēt valsti, lielu vai mazu, ir kā dzert skurbi- nošu dzērienu. Nekas šajā celtnie- cībā nebija viegli, tomēr spēki tam netika žēloti. (28. lpp.)

Nelaimes valstiskajā limenī sa- vukārt nodara pāri arī mazajām kopienām.

Dažviet rakstniece pārtrauc savu cilvēku darbošanos uz val- stiskā fona un visu uzmanību pievērš tikai šim fonam, isumā izstāstot Latvijas 20. gadsimta otrās puses vēsturi. Vēstures iz- stāstījums ir visai elementārs. Piemēram, par Kārļa Ulmaņa pēdējām nedēļām Rīgas pili 1940. gada jūnijā un jūlijā daudz jau bijis rakstīts, un īpaši asi tās attēlojis Raimonds Staprāns lu- gās **Četras dienas jūnijā** un **Gūs- teknijs pili**. Tomēr tiešie vēstures notikumu izklāstījumi itin labi var noderēt jaunajai lasītāju audzei, kas vēl nav apaugusi ar

bagātīgu lasītās vielas bagāžu. Turklāt pat jau tik tuvu mūža otram galam nonācis lasītājs, kā es, varēja uziet pa līdz šim nezi- nātai detaļai. Lūk, Zenta Mau- riņa Kārli Ulmani reiz nosaukusi par Zemgales miltu maisu. Vācu okupācijas laikā no Reicha uz Latviju pārvēstie un geto novie- totie žīdi turienes latviešu ielu nosaukumus apmainījuši pret vāciskiem. Arvīds Pelše ierosi- nājis Rīgu pārdēvēt par Gagarin- gradu.

Dažs Luānas Loinertes atzi- mēts vēsturisks fakts, kaut paš- sprotams vecākam lasītājam, varētu likt dziļāk padomāt jau- nietim. Kaut vai tas, ka par 1941. gada 14. jūnijā notikušajām ma- su deportācijām Padomju Latvi- jas laikrakstā nav parādījusies neviena pati ziņa!

Ievadā autore apgalvo, ka “visi grāmatā minētie fakti ir patiesi”, tomēr lai vienu otru faktu lasī- tājam atļauts apšaubīt, ja arī ne noraidīt katēgoriski. Vai vēl 1934. gadā Daugavpili dēvēja par Dinaburgu? (54.) No kāda avota rakstniece smēlusies ziņas par Kārļa Ulmaņa izturēšanos Krasnovodskas cietumā 1941. ga- dā, un cik ticams ir šis avots? (98.)

Problēmātisks ir teikums par nacionālajiem partizāniem 163. lappusē:

Viņi cīnījās, lai Latvijas valsti atkal būtu prezidents, lai būtu Sa- eima un tautas izvēlēti deputāti, lai valsts sabiedriski politiskā iekārta būtu tāda, kāda tā bija brīvvalsts divdesmit pastāvēšanas gadu laikā.

Vispirms jau – brīvvalsts div- desmit gadu pastāvēšanas laikā Latvijā bija divas iekārtas: vis- pirms parlamentārā, tad autori- tārā. Kā varam zināt, ka nacio-

Teiksma? Varoņstāsts?

Luāna Loinerte, Latgales sāga, romāns par Latgales ļaužu likteņiem 20. gadsimtā, bez izdošanas gada, SIA „V.L.V.”, 210 lpp.

nālie partizāni cīnījās tieši par Saeimas atjaunošanu? Viņi taču vairākumā bija gados jauni cil- vēki, kuŗu valstisko domāšanu, jāpieņem, vairāk būs ietekmē- jusi Ulmaņa vadonīgā sešgade nekā jau tālāk pagātnē atkāpu- sies Saeimas ēra. Skaidrs, ka viņi gribēja brīvu Latviju, bet, ja vien nav notikuši attiecīgi pētījumi, ir riskanti viņiem pierakstīt vēlē- šanos pēc tādas vai citādas pār- valdes formas.

Neievērojot Viļa Lāča pārkāpu- mus pret cilvēktiesībām, rakst- niece, kuŗas nacionālā stāja cit- viet grāmatā nav apšaubāma, 96. – 97. lappusē veltījusi dažādus laipnus vārdus šim Lācim, pie- mēram:

Rūpes, ar kādām viņš izturējās pret Padomju Savienībā esoša- ģiem latviešu māksliniekiem, rakst- niekiem un pārējiem latviešiem, bija apbrīnas vērtas.

Noteiktība un precizitāte bija tie kritēriji, kuŗus viņš pats sev bija izvirzījis un pildījis ar patiesu degsmi. Jo tikai tā varēja pagūt visu, kas viņam bija jāpaveic.

Nelietim veltītās slavas dzies- mas izcelsmi atrodam grāmatas beigās ievietoto izmantoto avo- tu sarakstā. Tur redzam, ka mūsu rakstniece ieskatījusies padomju laika literatūrpētnieces Birutas Gudriķes sastādītajā un 1975. ga- dā Rīgā izdotajā grāmatā **Atmi- ņas par Vili Lāci**. Īsāku un trā- pīgāku komentāru par Ulza Ģēr- maņa reiz teikto mudi “Nebū- sim naīvi!” šai sakarā laikam neatrast.

Cik labi **Latgales sāga** atbilst savam nosaukumam?

Specifiski latgaliskas ir lielās ģimenes, par kuŗām lasām. Īpaši gadsimta sākumā bērni dzimst raitā secībā, bet diemžēl bērnu

miršana dzemdībās vai agrā bērnībā arī ir bieža parādība. Daži kristāmvārdi bieži sastopami Latgalē, bet retāk citos apgabalos: Staņislavs, Antoņina, Genovefa, Antons...

Latgali mēdz uzskatīt par īpa- ši dievbijīgu, katolicisma veidotu Latvijas pusi. Tomēr šī Ezerze- mes īpašība grāmatā parādās minimāli. 173. lappusē ierau- gāms šāds dialogs:

*- Velns lai parauj visu šo būšanu!
- Ko nu velnu piesauc. Vai esi aizmirsis, ko tev mācīja Aglonas ģimnazijā? Pāri visam ir Dievs.*

- Mums jau nekas cits arī neat- liek, kā pašauties uz Dievu.

Un cik trāpīgs ir vārda “sāga” lietojums?

Skaidrojošas vārdnīcas pamā- ca, ka sāga ir vēsturiska teiksma vai varoņstāsts. Teiksma savu- kārt ir “daiļdarbs, kurā māksli- nieciskos tēlos ir atveidoti un interpretēti tautas teiku motīvi vai kuŗa fantastiskais saturs ir līdzīgs fantastikai”.

Ja par varoņību neuzskata pa- domju laika un visādu citādu grūtību pārciešanu ar veselu ādu, tad jāteic, ka varoņu šī vār- da pamatizpratnē romānā nav. Tāpēc par varoņstāstu to nevar saukt. Par teiksmu varētu būt runa, ja stāstījumu apmirdzētu kāds garīguma aureols, kaut kas pārcilvēciski labs vai skaists. Ne- kā tāda grāmatā nav, romāns caurcaurēm iekļaujās reālistis- kajā stāstīšanas tradīcijā. Bet var jau būt, ka vārdu “sāga” rakst- niece šoreiz iedomājusies ar ironijas krāsu papildinātu: daudz cilvēku, daudz gadu, daudz dzimšanu, laulību, mir- šanu, daudz klapatu, drusku arī prieka brīžu, vārdu sakot – vesela sāga!

LAURA PUTĀNE

Eslingenas Dziesmu svētkiem – 70

“Visi šie sarīkojumi bija pul- cējuši skaistajā, vecajā Nekaras pilsētīnā tik daudz latviešu, ka gandrīz katrs otrs pretimnā- cējs tās ielās bija mūsu tautietis no tuvākām vai tālākām vie- tām Vācijā, kur vien mīt latvju trimdīnieki. Tie bija satikšanās, saprašanās un vienības svētki, kas visiem dalībniekiem paliks atmiņā kā gaišs mirklis mūsu drūmajā ikdienā un cerības stars nezināmā nākotnē. Katrs svētku apmeklētājs dziļi sajuta, ka mēs, no Dzimtenes padzīti un aplaupīti, tomēr vēl esam bagāti ar savu mākslu un kul- tūru un ka šī bagātība mums nezudīs.”

Tādus vārdus tālajā 1947. ga- dā žurnālā *Sauksme* irakstīja Val- demārs Kārklīnš, atspoguļo- dams Latviešu Dziesmu svētku norisi Vācijas dienvidu pilsētā Eslingenā – vienā no lielākajām latviešu nometnēm pēckaŗa ga- dos. Tā bija pirmā reize Eslin- genā, kad latvieši sarīkoja sev nozīmīgus tautas saliedēšanās svētkus.

2017. gada maijā aprīl 70 gadi

kopš Dziesmu svētkiem Eslin- genā, kas pulcēja vairāk nekā 1000 dalībnieku un kuŗos no- tika koncerti, teātra izrādes, iz- stādes, dievkalpojumi un neiz- trūka arī svētku gājiena. Ne velti latviešu ikdienas dzīve Eslin- genā ir pieminēta Dzintras Gekas dokumentālajā filmā “Dieva putniņi”, šis laiks ir izdziedāts Alberta Legzdīņa un Andŗa un Lolitas Ritmaņu mūziklā *Eslin- gena*.

Mēs – Eslingenas un Štutgartes latvieši – vēlamies 2017. gadā sa- rikot 70 gadu atceres pasākumu, kas sasauktu atkal kopā gan tā laika svētku lieciniekus un da- lībniekus, gan “Dieva putniņus” no Eslingenas nometnes, gan kuŗus, teātrus, deju un folkloras kopas, kas aktīvi darbojas šo- brīd. Vienlaikus tiktu ieskandi- nāti Latvijas simtgades svētki, ku- ņu svinības sākas jau 2017. gadā.

Aicinām atsaukties ikvienu un dalīties ar informāciju, ide- jām un iecerēm, kā mums kopī- gi šos svētkus plānot un svinēt!

Sazinieties ar mums:

eslingena2017@gmail.com

Eslingenas latviešu koris. 1947. gada 25. maijs // Avots: www.archiv.org.lv (LVA, 2250. f., 51v. apr., 1. l., 23. lpp.)

SALLIJA BENFELDE

Vai Latvijas galvaspilsēta Rīga ir droša vieta tiem, kuri nesapņo par Vladimira Putina Krieviju? Notikušais ar fotografiju izstādi "Maidana cilvēki" pašā Rīgas centrā pie Ministru kabineta liek domāt, ka Rīgā (un droši vien dažviet arī citur Latvijā) ir laudis, kuri tikai gaida brīdi, kad varēs cīnīties par savu pārliecību un „savu Putinu”.

Pagājušajā nedēļā prokremliski noskaņoti vandāļi vairākas reizes fotografiju izstādi postīja, bet naktī no sestdienas uz svētdienu tā tika nopostīta pavisam. Rīgas pašvaldības policija grasās sākt administratīvā pārkāpuma lietu pret izstādes organizatoru, jo viņš izstādi pats nav apsargājis un apgalvo, ka pašvaldības policijai neesot jāsarūpē publiskas izstādes, pietiekot, ka izstādes vieta bijusi iekļauta dežurējošās patruļas maršrutā, bet videonovērošanu traucējot koki pie Ministru kabineta. Valsts policijai gan par notikušo ir sākusis kriminālprocesu, kā arī tiek meklēti aculiecinieki. Tomēr tas, cik netraucēti, atklāti un nekaunīgi prokremliskie aktivisti visu nedēļu varēja darboties ne tikai naktīs, bet arī dienas laikā, rada bažas par to, kas varētu notikt, ja Latvijas vai Baltijas valstu, vai Eiropas Savienības un Krievijas starpā sāktos nopietnāki konflikti. Jāpiebilst, ka nesen Igaunijas politologs Ārni Vēdla publiski pauda, ka Baltkrievijas prezidents Aleksandrs Lukašenko un Tallinas mērs Edgars Savisārs atšķirībā no Rīgas domes priekšsēža Nīla Ušakova ir pārāk neatkarīgi un līdz ar to Maskavai vairs nav vajadzīgi. "Tur krievvalodīgais ir Rīgas mērs, kas turklāt vada kreisi centrisku, lielu partiju,

viss ir konsolidēts un atrodas Maskavas ietekmē," sacīja politologs par Latviju.

Izstādes "Maidana cilvēki" fotografijas ir liecība par protestiem un traģiskajiem notikumiem jeb Maidanu Kijevā, kad ukraiņi nostājās pret savu korumpēto un prokrievisko Valsts prezidentu, kuŗam galu galā nācās bēgt no Ukrainas pie Putina. Izstādei Rīgā ilgi nevarēja atrast vietu, jo daudzi uzņēmēji un arī organizācijas acimredzot zinot, cik liela ir patiesā *Saskaņas* un prokremliski noskaņoto aktivistu ietekme, negribēja riskēt un neļāva fotografijas izvietot tuvumā ēkām, kuŗās tās atrodas.

Kas īsti notiek Rīgā? Vairāki vandāļi tika aizturēti jau pagājušajā nedēļā, viens pat ir paturēts apcietinājumā. Jāpiebilst, ka tie nav gluži sveši un nevienam nezināmi ļaudis, dažiem no viņiem jau agrāk ir bijušas pārrunas ar Drošības policiju, jo viņi ir vākuši gan palīdzību Ukrainas Donbasa

separālistiem, gan aktīvi darbojušies *Facebook*, pat slēptā veidā draudot izrēķināties ar Latvijas patriotiem, kad pienāks izdevīgs brīdis. Pašlaik sociālajos tīklos no daudzu krievu valodā runājošo puses par sagrauto izstādi valda liela liksmība, jo viņus kaitina tas, ka ukraiņiem ir izdevies nosargāt valsts neatkarību un separālisti kopā ar Krievijas armiju Ukrainu nav spējuši pakļaut. Liksmajam Putina koŗim ir pievienojies arī Eiroparlamenta deputāte Tatjana Ždanoka, paziņojot, ka nebrīnās par to, ka Rīgas centrā, netālu no Ministru kabineta, izvietotā izstāde "Maidana cilvēki" radījusi tādu pretreakciju no krievvalodīgo aktivistu puses un viņai esot žēl, ka tagad cilvēkiem, kuŗi izstādi nopostīja, būs darīšana ar Latvijas likumsargiem. Protams, Ždanokas nostāja nepārsteidz, tāpat kā nepārsteidz politiski iekrāsotā Rīgas pašvaldības policija, kuŗa arī bez pavēlēm un vārdiem zina, kas patīk un kas nepatīk *Saskaņai*.

Ne velti publisko izstādi par Maidanu nekādi nevarēja sargāt, toties katrs pikets pie Krievijas vēstniecības tiek uzmanīts ne pa jokam un mēģinājumi nelikumīgi uzsākt kādu administratīvā pārkāpuma lietu nav nekas neparasts. Varētu saprast, ka izstādes organizātoriem pašiem tā jāapsargā vai par samaksu jānoalgo apsardzes firma, ja izstādē būtu viņu adītas zekītes vai smuku meiteņu bildītes, kas tapušas brīvajā laikā – tā teikt, personīgas izklāides rezultāti, kuŗus gribas parādīt arī citiem. "Maidana cilvēki" ir sabiedriski nozīmīga izstāde, tās tema ir aktuāla un arī jutīga, zinot, ka Latvijā ir cilvēki, kuŗiem neatkarības, brīvības un demokrātijas jēdzieni ir sveši un nepatīkami.

Par ko liecina Rīgas centrā notikušais? Iespējams, ka prokremliski noskaņoto aktivistu rīcība bija kā izmēģinājums, lai noskaidrotu, kā reaģē sabiedrība un vai ir kāds spēks, kas var viņus

apturēt. Notikušais ir arī brīdinājums mums visiem, ka aiz samērā klusās un mierīgās ikdienas slēpjas valsts ienaidnieki, kuŗi ir gatavi rīkoties, ja vien būs izdevība. Un notikušais ir arī skumja liecība par to, ka pat tie, kuŗi dēvē sevi par Latvijas patriotiem un skaļi runā par Dzimtenes mīlestību, nevar vai negrib sargāt paši savus ideālus. Nacionālajai apvienībai, kuŗa sevi uzskata par viskvēlākajiem Latvijas patriotiem un kuŗiem ir sava jauniesu organizācija un atbalstītāji, neatradās ne laiks, ne griba sabiedriskā kārtā šo izstādi sargāt. Nebija vajadzīgi bokseri un cīkstoņi, pietiktu ar cilvēkiem pieciem, sešiem, kuŗi vandālisma gadījumā var ziņot policijai, nofotografēt vai nofilmēt notiekošo un galu galā kaut vai nostāties priekšā planšetēm ar fotografijām, līdz ierodas policija. Putina atbalstītājiem bija jājūt, ka sabiedrība ir gatava sevi aizstāvēt. Diemžēl viņi uzzināja, ka var rīkoties visai droši.

Pēdējais diktators, Eiropa un Latvija

SALLIJA BENFELDE

Par "pēdējo diktatoru Eiropā" dēvētais līdzšinējais Baltkrievijas prezidents Aleksandrs Lukašenko jau piekto reizi uzvarēja vēlēšanās, kas notika 10. oktobrī, ar 83,49 procentu balsotāju atbalstu. Tas ir vislabākais rezultāts, kādu Lukašenko līdz šim ir izdevies sasniegt savos 20 valdīšanas gados. Šajās vēlēšanās Lukašenko izcēlās arī ar to, ka publiski un lepni parādījās kopā ar savu ārvaldības delu, kopā ar desmitgadīgo zēnu dodoties arī pie vēlēšanu urnas.

Lukašenko pirmoreiz uzvarēja prezidenta vēlēšanās 1994. gadā, bet pēc tam referendumā viņa amata pilnvaru termiņš tika pagarināts. 2001. gadā viņš tika ievēlēts par prezidentu otro reizi, un 2004. gadā Baltkrievijā notika referendums, kuŗā tika nobalsots par prezidenta amata termiņu skaita ierobežojumu atcelšanu Lukašenko, kuŗam citādi vairs nebūtu bijis iespējams atkārtoti kandidēt uz valsts vadītāja amatu. Jāpiebilst, ka opozīcijas partiju līderiem nebija ļauts kandidēt prezidenta vēlēšanās un ka opozīcijai Baltkrievijā ir skarba dzīve – opozicionāri mēdz bez pēdām pazust, un to

rikotos mītiņus varas iestādes aizliedz, tādēļ parasti tie beidzas ar opozicionāru piekaušanu un arestu. Gan jāteic, ka "vienkāršā tauta" savu diktatoru atbalsta, un citādu politisko uzskatu paudējiem lielas atsauces nav.

Savulaik Lukašenko atbalstīja Krievijas prezidenta Vladimira Putina ideju par Eirāzijas savienības izveidi, tomēr savus uzskatus Baltkrievijas prezidents maina visai bieži. Tā šogad augustā viņš paziņoja, ka Minskai nesagādātu grūtības izdarīt izvēli starp sadarbību ar Krieviju un Rietumiem: "Krievija – ir mūsu, Krievija ir mūsu kopējā dzimtene. Mums nekad nav bijušas lielas problēmas un tādu nebūs arī turpmāk." Savukārt nupat, oktobra sākumā, viņš pauda, ka viņa vadītajā valstī nav vajadzīga Krievijas gaisa spēku bāze, ko Maskava tajā vēlas izveidot: "Šodien mums bāze nav vajadzīga, vēl mazāk gaisa spēku." Lukašenko darbojas arī kā nosacīts vidutājs Putina un "Normandijas četrinieka" Minskas miera sarunās par Ukrainu šī gada februārī, un viņa attieksme pret Putinu brīžiem bija ar tādu kā izsmieklīgu piegaršu. Ar vārdu

sakot, Lukašenko laipo starp Krieviju un Rietumiem, nevēloties nokaitināt ne vienu, ne otru.

Līdz šim Rietumi Lukašenko varas gados notikušās vēlēšanas un referendumus ir uzskatījuši par demokrātijas normām neatbilstošiem, tāpat kā opozīcijas vajāšanu un cilvēktiesību ignorēšanu. Vēl pagājušajā gadā Eiropas Savienība (ES) pagarināja sankcijas pret Baltkrieviju uz vēl vienu gadu, jo Minska nebija panākusi pietiekami lielu progresu

cilvēktiesību jomā. Tiesa gan, pēdējā laikā Lukašenko ir centies uzlabot attiecības ar Eiropas Savienību (ES), atbrīvojot politiešus un paziņojot par Baltkrievijai nevajadzīgo Krievijas militāro aviobāzi.

Eiropas Savienības (ES) ārlietu ministri jau pirmdien, 12. oktobrī, sāka debates par Baltkrievijas prezidentam Aleksandram Lukašenko noteikto sankciju iespējamo atcelšanu, un lēmums šajā jautājumā varētu tikt pie-

nemts vēl līdz 31. oktobrim, kad beidzas patlaban spēkā esošo sankciju termiņš. Vēl pirms vēlēšanām ES diplomāti sacīja, ka Brisele ir gatava apsvērt Lukašenko režīmam noteikto sankciju atcelšanu, ja vēlēšanas noritēs bez lieliem protestiem un "pieņemamā klimatā".

Latvijā attieksme pret ES Baltkrievijai piemērotajām sankcijām, tāpat kā sankcijām pret Krieviju, ir bijusi visai dažāda. Uzņēmēji un politiķi, kas vienīgo jēgu saskata naudā un izdevīgumā, ir kurnējuši par šīm sankcijām, jo tās nesot zaudējumus. Valsts kopumā tomēr ir vairāk vai mazāk piekritusi ES politikai Baltkrievijas jautājumā. Manuprāt, attiecībās ar Baltkrieviju ir svarīgi saprast, ka Lukašenko raugās pēc izdevīguma un nevēlas nekādus lielus satricinājumus, kas varētu veicināt varas zaudēšanu, bet viņa domāšana un uzskati diez vai mainīsies. Baltkrievija nav un vismaz tuvākajā laikā nevar būt uzticams partneris, bet kaut kādu progresu cilvēktiesību un demokrātijas jomā panākt var, tādēļ sankciju atcelšanas gadījumā sadarbība ir vajadzīga.

ROMĀNS TURPINĀJUMOS

PĒTERIS
AIGARS

(Turpināts no Nr. 38)

“Tu runā kā Grietiņa, nevis kā Kvjatkovski meita! Tevī nav ne-maz sievietes lepnuma,” mātes balss kļuva skarbāka. “Ja līgavainis bez iemesla pamet līgavu, tad nedrīkst būt nekādas līdzjutības, nekādas piedošanas. Sievai un līgavai arvien ir pirmtiesības. Tas ir dzelzs likums. Tikai pēc tam nāk viss cits. Nevaru iedomāties, ka tavs tēvs būtu tāpat rikojies kā tagad tavs līgavainis. Viņš man visu mūžu ir bijis uzticīgs un paklausīgs. Protams, neesmu no viņa prasījusi neiespējamo. Cik mūsu līdzekļi atļāvuši, tik ģērbāmies un tik dzīvojām. Ja es redzēju, ka nevaru viņu ietekmēt, tad necentos, lai izvairītos no asumiem, bet lielāko tiesu viss mūsu dzīvē ir noticis, kā biju iecerējusi. Virs ir jāietekmē neuzkrītoši, lai viņš pats to nejūt, lai visam piekrist no laba prāta. Tā ir patiesa ģimenes laime, un mūsu laulība ir bijusi laimīga. Tev, meit, ir labi jāapdomā, iekāms vēl neesat apprecējušies, vai jums ir saskani raksturi, vai ir saskanīgas intereses. Ja nav, labāk izšķirties pirms kāzām.”

“Bet, māt, varbūt viņš jau mani ir pametis. Varbūt viņš jau pieder citai. Tu zini, ka angļu meitenes ir iecirtīgas. Viņas neatdod vairs, ja būs sagūstījušas Česlavu.”

“Tas viss var būt, mans bērns, tas var būt, bet pašlepnumu tu nedrīksti zaudēt. Sakod zobus un izliecies neievainota.”

“Gribēju viņam sekot uz Vini, varbūt viņš apdomājas, varbūt viņš atskurbst?”

“Nē, meit, to tu nedari. Tas viņu tikai uzjautrinās, ja kāda zostiņa dzen pēdas. Visi vīrieši lielākā vai mazākā mērā ir patmiļi, ir dzeguzes, kas iedējas olas svešās ligzdās.”

“Māt, tu vienkārši esi nežēlīga,” Vanda izmisusi uzlūkoja māti, ar acīm lūdzot žēlastību. “Varbūt tev taisnība, bet vienkārši tā nespēju rīkoties. Netieku ar sevi galā.”

“Meit, ir daudz kas jāiespēj, lai iemantotu mūža laimi. Laime nav nekā pārdabīgs, bet cilvēka prātīgas rīcības auglis. Visa pa-

saule ir patmiļīga, draudzīga, biedrošanās, viesības ir tikai interešu spēle, pašlabuma meklēšana, konkurenta piejaukšana, pretinieka uzskata izdibināšana. Jo kādam mikstāka sirds, jo vairāk viņš uzticas citiem, jo grūtāk klājas. Cilvēka prāts ir ļauns no mazām dienām. Tikai tad tu varēsi dzīvē gūt panākumus, ja tev būs tikpat nežēlīgi nagi un tikpat asi zobi kā citiem. Sieviete arī mīlestībā nedrīkst zaudēt galvu. Laulība ir abām pusēm izdevīgs darījums, bet sieviete šajā darījumā iegulda visu kapitālu. Medusmēnesis ir pārāk īss, lai pietiktu visam mūžam no tā izjūtām. Pēc tam sākas istā dzīve ar rūpēm, ģimenes pieaugumu, ieguvumiem un zaudējumiem. Kas grib vadīties ar kaut kādiem iedomātiem ideāliem, tam jāiet bojā. Ideālisti ir nepiedienīgākie vīri. Dievam vajadzīgi cilvēki, kas prot sēt un plaut, kas spēj ēst maizi sviedriem vaigā. Nedomā, ka mums viegli gāja, kamēr te svešā zemē izlauzāmies uz priekšu; vajadzēja ir glaimot, ir kukuļot, ir spēlēt patriotus, ir noliegt patriotismu. Dažreiz likās, ka viss atkal zaudēts, bet es arvien apspēlēju visviltīgākos pretspēlētājus. Un neviens no visiem ienaidniekiem nav tik bīstams kā nenovaidīgs radinieks vai pašas tautas cilvēks. Tev jārikojas, meit, tāpat: liec aci pret aci un zobu pret zobu.”

“Māt, arī tas labākais ārsts nespēj operēt pats savu sirdi,” Vanda pieglaudās pie mātes krūtīm un sāka raudāt. Pleci raustījās, lielas asaras bira vienā laidā.

“Atkusnis, sācies atkusnis,” māte mierinādama glaudīja meitu. “Izraudies, kļū vīglāk. Tikai ievēro, ka asaras nelīdz. Asaras nav kapitāls, ar ko pērk pilis.”

No virtuves ienāca melnā aptekne, nesdama uz paplātes cepu olu ar kumpi, sieru, sviestu, tomātus, marmelādi, biskvītus. Māte piecēlās, paņēma no melnās sievietes paplāti. Vanda palika uz ceļiem, galvu nolikusi krēsla sēdekli. Viņas acis vēl arvien bija valgas. Jamaikiete no-

skatījās uz māti un meitu, palocija galvu un atstāja istabu. Viņa redzēja, ka liecinieka te nevajaga.

Kvjatkovska kundze, steidzīgi klājot galdu, teica:

“Nāc, bērns, iestiprinies. Paēdis cilvēks arvien ir gudrāks par neēdušu.”

“Cik tu vienkārši, māt, visas miklas gribi risināt,” teica Vanda, gausi celdamās un ar delnu norausdama pēdējās asaras. “Labas brokastis tikai ar brīdi paceļ mūsu labsajūtu. Pēc pāris stundām cilvēks ir atkal īgns, izsalcis un nelaimīgs. Ap mani ir tikai drupas.”

“Neaizmirsti, ka esmu tava māte. Nevienam tā nerūp tava nākotne un labklājība kā man. Māte ir vienīgā, kam tu drīksti ticēt, kurai nav nekādu savtīgu jūtu un nodomu.”

“Ticu, māt, ticu. Tu gribi tikai labu, bet visas kaītes nav ārstējamas vienām un tām pašām zālēm. Visām likstām nav viens sākums un vienāds izskaidrojums. Iegaumē, ka sievietes tavos gados lūkojas uz mīlestību citādām acīm nekā manā vecumā. Varbūt, kad man būs piecdesmit, es domāšu tāpat kā tu. Bet es vēl neesmu tik tālu tikusi. Saproti arī mazliet mani.”

Meita lielām, nopietnām acīm raudzījās mātē, sēzdamās pie galda mātes piebīdītā krēslā. Viņai īstenībā nekā negribējās, bet pasniegtās brokastis pieņēma, lai vēl vairāk nesarūgtinātu māti. Pēc pirmiem kumosiem ēdiens jau izlikās gardāks, tēja aromātiskāka.

Māte nolūkojās uz meitu un nodomāja: ja ēd, tad nemirs.

Pie durvīm laukā smilkstēja un skrāpējās Himlers, liels pelēks vilku suns. Māte ielaida suni. Tas, luncinādams asti, apoņāja Vandu, nolaizīja saimniecei roku un, nogūlies pie kamīna, sāka šnākdams knosit savu kažoku.

“Vai būsi mierīgs!” mājasmāte norāja vilku. “Vajadzēs mazgāt.” Bet piezīme neietekmēja dzīvnieku. Kvjatkovska kundze piebīdīja meitai te vienu, te otru ēdienu, lai tikai bērns būtu ap-

mierināts. Mātei patika lutināt meitu.

Pabrokastojusi Vanda mazliet nomierinājās. Mājas gaisotne, mātes rūpība, tās padomi – viss likās tik miļš un neaizstājams. Kamēr māte novāca galdu, studente atļaidās mikstajā krēslā, salika rokas virs galvas un raudzījās dārzā. Līdzēni nocirptajā zālājā mirdzēja rasa, ar granti klātie ceļi bija tikko grābti. Uz ceļiem bija tikai dažas rudas lapas, citādi svētsvinīga spodriība. Vanda zināja, ka tēvs katru rītu ceļas stundu agrāk, lai strādātu dārzā. Viņš apkopa rozes, apcirpa, laistīja, grieza zālāju. Ja lija un tēvs nevarēja strādāt dārzā iecerēto stundu, viņš visu dienu bija īgns.

Arī Vanda sapņoja par tādu rožu dārzu. Viņai patika puķes kopt. Tas atraisīja no citām ikdienas rūpēm. Tikai sapnis par rožu dārzu patlaban gaīsa. Studentes seja atkal saspringa. Taču rīts bija tik dzidrs, saule mierināja.

Vandu pamazām pārņēma negulētās nakts nogurums. Viņa nožāvājās. To pamanīja māte, atgriezies no virtuves.

“Vari atgulties kabinetā.”

“Labprāt,” teica meita un cēlās. Māte aplika viņai roku ap pleciem un pavadīja. Kabinetā gar sienām tika koka plauktos bija grāmatas ādas un audekla sējumos. Virs platā rakstāmgalda, kur arvien valdīja priekšzīmīga kārtība, pie sienas bronzas logatā karājās maršala Piļsudska ģimietne. Uz galda šaurā metāla logatīnā atradās Vandas portrets ar uzrakstu “Manam miļam tēvam.” Vanda apstājās pie portreta un to uzmanīgi vēroja. Vienu tādu uzņēmumu viņa uzdāvināja Česlavam, otru tēvam. Viņa izskatījās mazliet vecāka, bet apgarotāka.

Māte nolika spilvenu, paņēma pledu, noāva meitai kājas un noguldiņa bērnu uz divāna. Aizbāza kamieļvilnas segu aiz muguras, ietina silti kājas un, pārmetusi krusta zīmi, uz pirkstu galiem atstāja istabu.

Vanda palika viena. Tēva kabinets šajā mājā viņai patika labāk par citām telpām. Te bija miers, un tāmā pa logu varēja redzēt jūru. Skābardēm un kļāvām bira lapas, laidās lēni kā rudi tauriņi, vizuļojot saulē. Vanda lūkojās ar labpatiku rudenīgā ainavā, kamēr acis, pašai nemanot, aizvērās. Kad pēc pusstundas māte klusi atvēra durvis, bērns jau bija cieši aizmidzis. Viņa mirkli nolūkojās, kā meita mierīgi elpoja, tad devās pie tālruna pavēstīt vīram par Vandas likstu.

Pans Kvjatkovskis, kārtodams veikala lietas, kuras patlaban politiskā saspīlējuma dēļ isti neveicās, bija nepacietīgs. Sievas vēsts padarīja viņu vēl īgnāku. Viņš atcirta: “Lai met no galvas laukā Česlavu. Mums ir uzņēmums, mēs nevaram atļauties, ka mū-

su znots cīnās pret labākajiem klientiem! Mums nepieciešamas arvien labas attieksmes ar Varšavu. Ja Česlavs vēlas kļūt par profesionālu nemiernieku, tad mums nav pa ceļam. Ko dara Vanda? Gribu viņai pateikt dažus vārdus. Aizmigusi?... Labi, lai izgūļas. Birzā sakarā ar notikumiem Suecā un Ungārijā ir krīze. Ja Vandai vajadzīgs ārsts, aizved pie doktora Karmaikla. Viņš arvien zina piedienīgākās zāles.”

Ar to saruna beidzās.

Vanda nogulēja ne vien pāris stundu, bet līdz vēlai pievakarei. Viņa atmodās no suņa smilkstēšanas un riešanas, kas apsveica saimnieka pārbraukšanu. Studente samiegojusies neaptvēra, kur atrodas. Tikai ieraudzījusi Piļsudska portretu, atskārta, ka atrodas vecāku mājā. Nekā neatcerējās, ka būtu sapņots. Viņa izstāpīja rokas un kājas, kas atkal bija pilnas spēka. Ķermenis atgādināja saspringtu atsperi. Ja būtu līdzī treniņatērs, viņa dotos, kā parasti, skrējienā uz jūru un atpakaļ. Česlavs nespēja turēt līdzī, pusceļā aizkusa. Vanda varēja skriet, peldēt pāris stundu kā zivs, un nepārspējama bija arī tenisā.

Pār jūru patlaban kvēloja saules riets. Sarkana ripa līdz pusei mirka ūdenī, jūra zaigoja un laistījās. Nezin, vai Česlavs meklējis viņu? Bet viņa nepaguva šajā domā iedzīvoties, kad kabinetā ienāca slaidis, kalsns vīrietis sirmiem deniņiem. Piere bija vidēji augsta, taisns, uz priekšu izvīzīts deguns. Viņš nolika rakstāmgalda atvilktnē dokumentu mapi, tad ieraudzīja, ka Vanda pamodusies.

“Tu vairs neguli?”

“Nogulēju visu dienu, noslinkoju...” Vanda piecēlās sēdus uz divāna. Ar kāju meklēja rita kurpi uz grīdas.

“Slinka jau tu neesi. Arī tie čaklākie kādreiz nogurst,” tēvs žēloja.

“Tēt, padod man roku, lai varu piecelties.”

Tēvs pasniedza meitai labo roku, viņa to satvēra un mirkli bija kājās. Matus sapurinājusi, viņa nostājās tēvam līdzās, apviņa tam rokas un noskūpstīja uz vaiga.

“Vispirms jāsaķēp labvakar,” viņa draiskoja. “Labvakar,” tēvs nogluda Vandai galvu. “Tu esi liela izaugusi, mani pārāugusi.”

“Es taču esmu tava lielā, gudrā meita... Atceries, vienmēr mani tā ķircināji, kad biju maza. Tagad patiesi esmu izaugusi, tikai nezinu, vai esmu tik gudra, kā vajadzētu.”

“To redzēsim, kad dabūsi diplomu. Kamēr nav citu pierādījumu, pieņemu, ka tu attaisno cerības.”

“Tā vajadzētu, bet nezinu, vai ir. Es pati sevi vairs pēdējās dienās nepazīstu.”

(Turpinājums sekos)

KĪNA UN MĒS

ALEKSANDRS
GĀRŠA, jurists un politologs

(Nobeigums no Nr. 38)

Viņiem pašiem tas gan esot nepieciešams, lai uzturētu Ķīnas viengabalainību un viņu milzīgā valsts atkal neiegrimtu civilos kaņos un chaosā.

Ar pasaules lāpišanu latvieši “iekrita” komunistu revolūcijas laikā Krievijā. Cik latviešu strēlnieku dzīvības tas mūsu mazai tautai maksāja un cik par to dabūjām noasiņot Staļina laikos?! Mums jāatturas iekārties Ķīnas iekšējās problēmās – lai ķīnieši ar

savu gadsimteņiem veco kultūru, civilizāciju un pieredzi paši lemj, kādai ideoloģijai viņiem sekot. Mūsu interesēs ir vienkārši būt neitrāliem šajā ziņā un veicināt Ķīnas draudzību un ieguldījumus Latvijā. Ja tie būs pietiekami lieli, tad šīs jaunās lielvaras pašinteresēs būs tos arī sargāt. Vai kādam no mums patik tas vai ne, tā ir šīs dienas jaunā īstenība, kuŗu radījusi mūsu Austrumu kaimiņa pret mums vērstā naidīgā ieslēdze. Laiks beidzot ir vairāk piekopt prāgmātismu (ja vēlas, to

var saukt par reālpolitiku) un mazāk dzīvot sapņu pasaulē un gaidīt, ka mūsu idealisms uzvarēs. Vēl jo mazāk gudri pašreizējā situācijā ir pazemīgi priecāties par tiem dažiem rubļiem, kas iekrīt vai ietaupās mūsu kabatās, ja ļaujames tikt raustīti mums tuvā Austrumu virzienā ar virvītēm, kas šiem rubļiem piesieti... Vai tiešām ir vērts likt par tiem uz spēles mūsu neatkarību un tādējādi pamazām atkal nonākt vienas lielas kaimiņvaras ietekmē un atkarībā?

NOVADU ZIŅAS

LĀSMA GAITNIECE

Nams Incēnu kalnā un tā saimnieks

Šķiet, ikviens no mums bērībā vai nu lasījis pats, vai arī klausījis Kārļa Skalbes literārās pasakas. Rakstnieka, kuŗu tēlaini dēvē par latviešu Hansu Kristianu Andersenu, proza bija aktuāla pirms gadiem piecdesmit un tāda tā ir vēl aizvien. Par to liecina kaut vai fakts, ka viena no K. Skalbes populārākajām pasakām – “Kakša dzirnavas” – 2014. gadā izpelnījās godpilno titulu “Nācijas grāmata”. Taisnības labad jāpiebilst, ka ne mazāk iecienītas par rakstnieka pasakām ir arī viņa lirika un “Mazās piezīmes” (1920).

Lai par šo izcilo personību uzzinātu ko vairāk, ir vērts aizbraukt uz māju, kuŗā viņš dzīvojis. Runa ir par memoriālo mūzeju “Saulrieti”, kas atrodas gleznainā apvidū Piebalgā, Incēnu kalnā, un kā darbinieki apmeklētājiem piedāvā vairākas interesantas programmas. “Ar prieku sagaidām un izvadājam katru apmeklētāju, vienalga, vai ieradusies tūristu grupā vai viens cilvēks,” stāsta mūzeja vadītāja Ilona Muižniece. “Īpaši esam padomājuši par ģimenēm – kamēr pieaugušie klausās stāstījumu, bērni otrā stāva istabā un spēlētis ar skaistām koka rotaļlietām.” Nelielajā telpā, kas Skalbjū ģimenei kalpoja par pieliekamo kambarīti, tagad iekārtota spēļu

“Saulrieti” – nams, kur rakstnieks un dzejnieks Kārlis Skalbe ar ģimeni mierā un klusumā pavadījis vasaras no 1926. līdz 1944. gadam // FOTO: Lāsma Gaitniece

istaba, valda īpaša, mājīga un jauka gaisone.

Savukārt jaunlaulātajiem mūzejā būs speciāls piedāvājums. Darbinieki, domājot par ļaudīm, kuŗi tikko stājušies laulībā, izveidojuši ko līdzīgu “romantiskai pieturai”. Programmā ietilpst K. Skalbes mīlas lirikas, ko viņš ir veltījis savai dzīvesbiedrei Lizetei, un arī pasakas lasīšana.

Lai lasītājus nemaldinātu, jāpiebilst, ka “Saulrieti” ir rakstnieka un viņa ģimenes vasaras māja, kur Skalbes patvērušies no Rīgas trokšņiem un nemiera. Laikā, kad māju cēla, piebaldzēniem bijis

ko brīnīties, jo neviens cits savu namu nebūvēja kalna virsotnē. Iespējams, dzejnieks Incēnu kalnu, kas ir trešais augstākais pakalns Vecpiebalgā, bija izvēlējies tādēļ, ka no tā pavērs gleznains skats uz Alauksta ezeru. Tagad Incēnu kalns noaudzis kokiem, taču skaistais skats pa otrā stāva logu palicis nemainīgs. Īpaši vakaros, kad riet saule. Tas arī bija iemesls, kādēļ K. Skalbe namam devis nosaukumu “Saulrieti”.

Aplūkot šo ēku ierodas ne vien K. Skalbes daiļrades cienītāji, bet arī arhitekti, jo otras tādas Latvijā neesot. “Arhitektūrai veltītos

izdevumos fotogrāfija ar rakstnieka vasaras māju bijusi publicēta pat vairākkārt.”

Māja, kur K. Skalbe dzimis, pavadījis bērību un sarakstījis pirmos literāros darbus, atrodas pavisam netālu un arī ir atvērta apmeklētājiem. “Incēni” stila ziņā no “Saulrietiem” kardināli atšķiras. Šai namā ir neliela agrāko laiku virtuvīte un istaba, taču vēl interesantāks ir pagalmā tā priekšā. Pielauju, daudz ir tādu cilvēku, kuŗi nekad nav redzējuši aku, no kādas agrāk smēla ūdeni. Pamažām mūzeja darbinieki pļaviņā pie mājas iekārto bērniem domātu pasaku valstību. Dzirnavas un vairāki citi K. Skalbes pasakās būtiski priekšmeti tajā jau ir, taču ieceru vēl esot bezgala daudz.

“Saulrieti” lielā vērtība ir nama iekārtojums, kas palicis tāds pats kā K. Skalbes laikā. Pieticība, vienkāršība, pavisam nedaudz lietu, jo dzejnieka ieskatā mantai ir jākalpo cilvēkiem, nevis otrādi. Neparasti, ka goda istabas stūrī atrodas gulta. I. Muižniece atklāj, ka tā bija izgatavota mazdēlam Andrejam, turklāt tēlaini dēvēta par “debesu gultu”.

Nedaudz pamsaidīt liek vadītājas stāstītājs par zaļu skapīti, kas atrodas “debesu gultas” kājgalī. Tā kā K. Skalbe bijis ļoti viesmīlīgs

namatēvs un allaž priecājies par ciemiņiem, viņš tos cienājis ar gardu uzlējumu, kuŗu šai skapīti turējis. Arī mūsdienās zaļu skapītis izmantots šī paša dzēriena uzglabāšanai.

Nama otrajā stāvā iekārtotas izstāžu telpas, kur aplūkojami K. Skalbes grāmatu izdevumi un ģimenes fotogrāfijas. Ieejot Lizetes istabā, I. Muižniece pārsteidz ar stāstu no rakstnieka dzīvesbiedres biografijas, proti, ka viņa pārzinājusi vairākas valodas un bijusi viena no sava laika talantīgākajām tulkotājām.

Stāsta par K. Skalbes mūzeju nobeigumā piebilstams, ka viena no vērtīgākajām lietām, kas gūstama, ciemojoties pasaku ķēniņa valstībā, ir mirklī, kas “Saulrietos” pavadīti mierā, harmonijā un pārdomājot viņa pasakās paustās atziņas. Mūsdienās šādu mirklju negadās daudz.

UZZINĀI

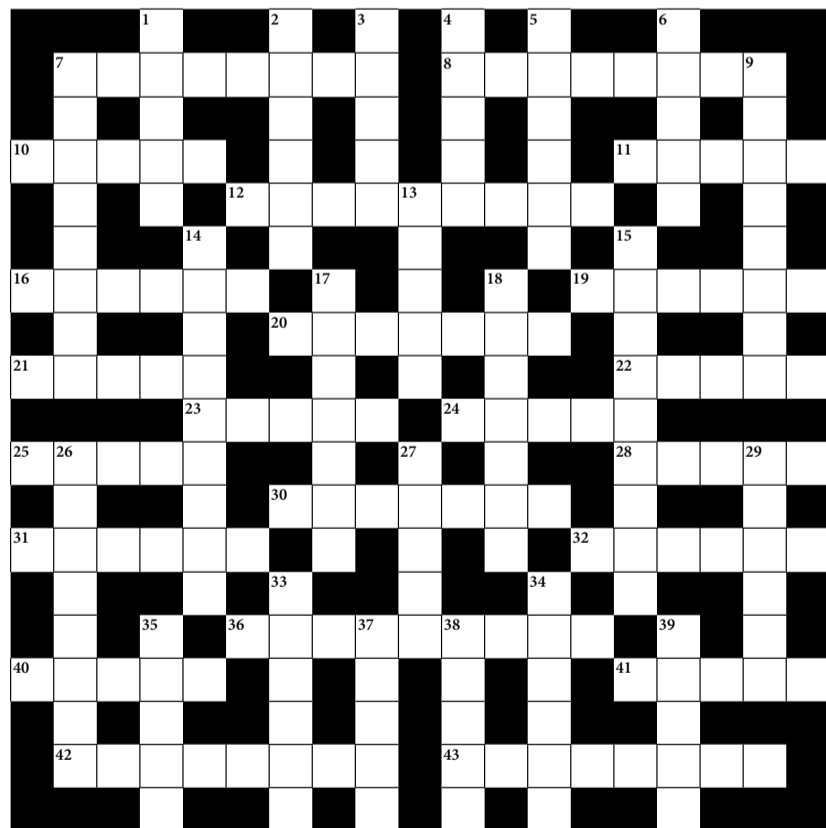
Kārļa Skalbes memoriālais mūzejs “Saulrieti” atvērts no 15. maija līdz 15. oktobrim.

Mūzeja adrese: “Saulrieti”, Vecpiebalgas pagasts, Vecpiebalgas novads LV-4122

Ekskursijas vēlams iepriekš pieņemt pa tālruni 00371 26494406.

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 1. Mīlestības dievs seno romiešu mītoloģijā. 8. Gleznniecības tehnika. 10. Šķidru un beramu daudzumu tilpuma mērvienība Anglijā, ASV. 11. Klejot, laupot un postot svešā teritorijā. 12. Mācību periods augstskolās. 16. Dāvanas. 19. Viesu pieņemamā istaba. 20. Akts. 21. Latviešu rakstniece (1892 – 1980). 22. Augstākās vietas purvā. 23. Maza cilvēkveida pasaku būtne. 24. Maksa par zemes vai cita īpašuma izmantošanu. 25. Sadragāti kuģi. 28. Apgaismošanas ierīce.

30. Štances sastāvdaļa. 31. Valsts galvaspilsēta Dienvidēiropā. 32. Deguns (*humoristiski*). 36. Zemes garoza. 40. Biljarda nūjas. 41. Medību ieroči. 42. Latviešu dzejnieks (1850-1879). 43. Mākslas darbs, kuŗā attēlotas nakts ainas, nakts noskaņas.

Stateniski. 1. Latviešu rakstnieks (1877-1970). 2. Konditorejas izstrādājumi. 3. Pilskalns pie Jēkabpils. 4. Sist ar strauju kājas kustību. 5. Organismā cirkulējošs šķidrums. 6. Briežu dzimtas dzīvnieks. 7. Rožu dzimtas krūms.

9. Sīka Bulgārijas naudas vienība. 13. Policista gumijas nūja. 14. Čemurziežu dzimtas dārzeni. 15. Pilsēta Spānijas ziemeļaustrumos. 17. Tukšumi materiālā, kas rodas deformācijas rezultātā. 18. Valsts organu izdota atļauja ievest preces no ārzemēm. 26. Daiļrunas teorija. 27. Milzīgu bagātību īpašnieks. 29. Tituls valdnieka nama sievietēm, kuŗas neņem troni. 33. Grāmatas nosaukums. 34. Sienu gleznojums ar ūdens krāsām uz svaiga apmetuma. 35. Upe Gaujas baseinā. 37. Termins, ko lieto skaņdarbu numērācijai. 38. Lauku un mežu dieviete seno romiešu mītoloģijā. 39. Piena produkts.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 38) atrisinājums

Līmeniski. 1. Šahs. 7. Meķa. 10. Trijnieki. 12. Otero. 13. Rauna. 14. Porziņģis. 15. Skops. 18. “Tvans”. 21. Spānija. 23. Toronto. 24. Aplšēpt. 25. Noslipēt. 26. Vērsties. 28. Piemērs. 30. Stienis. 31. Santims. 32. Milts. 35. Osaka. 38. Kronvalds. 39. Rauda. 40. Tvīkt. 41. Letarģija. 42. Bars. 43. Susē.

Stateniski. 2. Aleko. 3. Stops. 4. Aizripo. 5. Indiānis. 6. Beļģija. 7. Mīrst. 8. Kauņa. 9. Bors. 11. Fans. 16. Krokodīli. 17. Proklamēt. 19. Velotreks. 20. Nepietiek. 21. Stupors. 22. Aparāts. 27. Potivāra... 29. Saposta. 30. Smilģis. 32. Miro. 33. Lauva. 34. Skals. 35. Ostas. 36. Amīns. 37. Alts.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Latvijas kosmētikas ražotāja SIA Stenders 8. oktobrī atklāja savu pirmo veikalu Singapūrā. Novembrī sadarbībā ar franšīzes partneriem tiks atvērta pirmā zīmola *Stenders* veikals Portugālē un Vietnamā. Šogad ieviestas vairākas nekā 70 jaunas produktu vienības, kas ir aptuveni četras reizes vairāk nekā 2014. gadā. *Stendera* kosmētika nopērkama vairāk nekā 200 veikalos 22 pasaules valstīs – Latvijā, Igaunijā, Somijā, Norvēģijā, Austrijā, Vācijā, Šveicē, Spānijā, Slovēnijā, Ungārijā, Polijā, Ukrainā, Baltkrievijā, Krievijā, Gruzijā, Kazachstānā, Kirgizstānā, Armēnijā, Japānā, Ķīnā, Saūda Arābijā un Apvienotajos Arābu Emirātos.

Liepājas Latviešu biedrības namam – 80 gadu. Tāpēc no 17. līdz 31. oktobrim notiks lielajai jubilejai veltīts Svētku koncerts ar Liepājas Simfoniskā orķestra, Liepājas Tautas mākslas un kultūras centra māksliniecisko kopu dalību. Atklās Liepājas mākslinieku apvienības “Mākslas kolēģi” darbu izstādi un Biedrības nama retrospektīvo jubilejas izstādi. Biedrības namu atklāja 1935. gada 27. oktobrī, kad izglītības ministrs Augusts Tentelis teica: “Tad nu ikviens ir aicināts nākt un baudīt latvisko kultūru un būt vienotiem, jo šis nams ir paredzēts svētam un cēlam uzdevumam: celt latvietību, celt latviešu kultūru (...)” Lielā mērā šis novēlējums 80 gadu laikā ir pildīts.

Vidzemes koncertzālē “Cēsis” 17. oktobrī izskanēs komponista Emīla Dārziņa 140 gadu jubilejai (dzimis 1875. gada 3. novembrī) veltīts koncerts “Pērļu zvejnieks”. Piedalīsies Nacionālās operas solists Ingus Pētersons, pianists Ventis Zilberts, Rīgas Latviešu biedrības vīru koris “Latvis” un VEF Kultūras pils jauktais koris “Dzīne”, Draudzīgā aicinājuma Cēsu Valsts ģimnazijas jauktais koris, Cēsu Kultūras centra jauktie kori “Wenden”, “Vidzeme” un “Beverīna”. E. Dārziņš komponējis vairākas operas un skaņdarbus orķestrim, no kuŗiem ir saglabāties vienīgi “Melanholiskais valsis”, bet visas 17 koŗa dziesmas joprojām skan Latvijā.

Rēzeknē, Latgales vēstniecībā GORS, no 24. līdz 31. oktobrim notiks pirmais ērģelmūzikas festivāls ORGANismi, kuŗa mākslinieciskā vadītāja būs Eiropā pazīstamā ērģelniece Iveta Apkalna. Festivāla rīkošanas iemesls ir digitālo ērģeļu *Johannus Ecclesia* iegāde 2014. gadā, kas paver plašas iespējas ne vien visdažādāko žanru un sastāvu mūzikas atskaņojumam, bet arī eksperimentiem, jaunu sadarbības formu un skanējuma meklējumiem. Festivāla pirmo koncertu atklās ērģelniece I. Apkalna ar kamerorķestri *Sinfonietta Rīga* (dirģents Normunds Šnē). Programmā būs Johana Sebastiana Bacha un Paula Hindemita skaņdarbi. 27. oktobrī festivālā piedalīsies ērģelniece Ansgars Valenhorsts no Vācijas, kuŗš kopā ar Lilijas Liporas laikmetīgās dejas kompaniju uzburs Vecajā derībā pausto pasaules radišanu.

Īsziņas sagatavojuši VALIJA BERKINA

No Daugavas līdz Gaujai par viņiem brīnījās...

SARMĪTE LUNDE

Jā, tie ir viņi, "Uzdiedāsim brāļi!" – lieliskais vīru koris no Losandželosas XVI Rietumkrasta Dziesmu svētku Atklāšanas koncertā Sanhosē. Dziesmu ciņās rūdītie vīri savas diriģentes Lauras Rokpeldes-Mičules vadībā ar

dīgā, patriotiskā "uznāciena" dziesma "Kad ar uzvaru", diriģente veltīja dažus sirsnīgus vārdus Roberta Zuikas piemiņai, un koris nodziedāja tautā iemīļotās karavīru dziesmas "Kad škiroties no tēva mājām" (I. Saksa apdarē)

Spēcīga. Diriģente stāsta, ka ar šo dziesmu viņa ir gribējusi parādīt, ka koristi prot ne tikai dziedāt, bet arī spēlēt. Koris, Kaspars Ozoliņš, Arnolds Stantons-Skrimblis – ģitars, Ēriks Jerumanis – bungas. Lielisks skanē-

"Liepājai", tad izklausījās, ka visi vīri šajā pilsētā dzimuši un auguši. Man pašai ļoti patika P. Plakida "Vasariņai aizejot", dziesma kā tāda asariņa iekrita Dziesmu svētku priecīgi rosīgajā noskaņā. Latviešu tautasdziesmu "Kur tad tu nu bijī?" R. Paula apdarē vīri nodziedāja īpaši – tā draiski virsīgīgi, kājas dimdinot, klausītājus smidzinot, bet pēdējā, visos laikos tik iemīļotā R. Paula "Trīs vīri kādreiz bija" tika izsaukta vēl un vēlreiz!

Kaut arī visas divpadsmit dziesmas ir raksturā un noskaņā stipri atšķirīgas, to atlase ir veiksmīga. Pati diriģente saka: "Man ir svarīgi, lai cilvēkiem ar dažādām gaumēm koncertā būtu interesanti, lai viņi aizietu mājās pacīlātā garastāvoklī. Kad pašā sākumā 90. gadu beigās sākām koncertēt pa Ameriku – vai, kā mūs sākumā vecie diriģenti kritizēja! Tagad cilvēkiem mūsu daudzveidīgais repertuārs patīk, jo katrs klausītājs koncertā dzird kaut ko, kas viņam iet pie sirds. Mūsu koŗa kvalitāte ir augsta, un viens no iemesliem ir Eiropas koŗu skaņa – bez vibrato. Tas ir viens no grūtākajiem uzdevumiem, jo Amerikas koŗu dziedāšanā *vibrato* ir iecienīta skaņa. Pret to es iebildu, vēl mācoties Dienvidkalifornijas universitatē (USC)." (Laurai ir

doktora grāds koŗdiriģēšanā). Diriģentes Lauras Rokpeldes-Mičules daudzviet netradicionālie risinājumi, iespējams, ir viena no koŗa panākumu atslēgām, jo laikā, kad visur vīru koŗi pamazām sarūk, tai skaitā arī Latvijā, kur 2014. gada jūnijā koris ar izcilēm panākumiem koncertēja Rīgā, Rēzeknē, Daugavpilī, Liepājā un Valmierā, "Uzdiedāsim, brāļi!" turpina augt, pat neraugoties uz nemitīgiem sarežģījumiem mēģinājumu periodā: koristi ir darbā ļoti aizņemti, attālumam līdz mēģinājuma vietai iespējami, dažiem nākas ceļā mērot pat 60 jūdzes, seši dziedātāji brauc vairākas stundas pat no Sanfrancisko un Sakramento! Tomēr kopā nākšanas un dziedāšanas prieks, diriģentes sirsnīgi kolēģiālā un tai pašā laikā ļoti nopietnā attieksme arī dziesmu izvēlē vienmēr iedvesmo un vieno. Katra uzstāšanās ir prieks un svētki, sevišķi, kad jūti – klausītājiem patika!

P. S. Koŗa turneja Latvijā ir atspoguļota jaunajā DVD, kur varat redzēt un dzirdēt vīrus 14. jūnijā pie Brīvības pieminekļa, Lestenes Brāļu kapos un AVE SOL koncertzālē. Pasūtīšanai zvanīt 310-347-1385 vai 818-585-5748 e-pasts: uzdziedasim@yahoo.com

Losandželosas vīru koris "Uzdiedāsim, brāļi!" ar diriģenti Lauru Rokpeldni-Mičuli

divpadsmit skaistām latviešu komponistu dziesmām sveica goda viesus un svētku dalībniekus *Montgomery* teātrī. Kad noklusa jau par tradīciju kļuvusi iespai-

un "Paliēc sveiks, mans mazais draugs" (Ē. Silīņa apdarē).

Dziesma "Dzimtā valoda" jau pati par sevi komentārus neprasa. Atmosferas laika himna. Varena.

jums, netradicionāls izpildījums, ilgi aplausi. Koris ļoti izjusti nodziedāja Imanta Kalniņa "Dzejnieka dziesmu" un "Vāroni gaidiet", bet, kad skanēja R. Paula

Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā 11. gadskārtējā čili gatavošanas konkursā uzvar Hertelu ģimene ar *Kabul Best Chili*

Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā (ATPL) gadskārtējā čili gatavošanas konkursā 23. septembrī uzvarēja Hertelu ģimene – Ieva un Stīvs Herteli, iegūstot titulu „Labākais čili Rīgā 2015” par savu *Kabul Best Chili*.

Otro vietu ieguva *Indian Raja* komanda *Rajendrasingh Gopalsingh* par čili ar nosaukumu

Skatītāju simpātijas balvu ieguva *Albert Hotel* komanda – Gints Martinsons un Jānis Krūmiņš par savu *Albert's Favorite Chili*.

Pirmās vietas ieguvējiem Ievai un Stīvam Herteliem tika pasniegts goda raksts, čili pipara speciālbalsa un dāvanu karte no restorāna *Zoste*, kā arī speciālbaldas no *Santa Maria*.

Zoste. Pasākuma galvenais atbalstītājs bija uzņēmums *Dunder Mifflin*.

Labāko čili palīdzēja noteikt četri čili gatavošanas un degustācijas eksperti – šefpavārs un restorāna *Zoste* īpašnieks Kārlis Roberts Celms, ASV vēstniecības Latvijā Politikas un Ekonomikas nodaļas vadītājs Lins Debevuā (*Lyn Debevois*), iepriekšējā gada uzvarētājs Viesturs Jānis Drupa, kā arī vairāku restorānu šefpavārs un īpašnieks Elmārs Tannis.

22. septembrī restorānā *Zoste* notika ATPL vienpadsmitais gadskārtējais čili gatavošanas un degustācijas vakars, kuŗa laikā viesiem bija iespējams nogaršot deviņus pikantus ēdienus un balsot par savu favorītu.

Līdztekus čili ēdiena degustācijai notika arī labdarības loterija. Loterijā savāktie līdzekļi 600 eiro apjomā nonāks Bērnu veselības busa, Latvijas Audžuģimeņu biedrības un SOS Bērnu ciematu Latvijā rīcībā, lai atbalstītu Latvijas bērnus un jauniešus, kas palikuši bez bioloģisko vecāku aprūpes, kā arī lai nodrošinātu Latvijas bērniem medicīnas aprūpes pakalpojumus.

Labdarības loteriju atbalstīja *Albert Hotel*, *Balans International Wellness Center*, *CBRE*, *Indian Raja*, *Latvia Tours*, *Microsoft Latvia* un *R. B. Management*.

Sacensībās piedalījās gardēži, ēdienu gatavošanas amatieri un profesionāļi. Čili gatavoja deviņas komandas:

Albert Hotel komanda: Gints Martinsons un Jānis Krūmiņš ar *Albert's Favorite Chili*

CBRE komanda: Santa Rozenkopfa un Iveta Valtere ar *Starter Before Asteroid Chili*

Geographically Challenged komanda: Ieva un Stīvs Herteli ar *Kabul Best Chili*

Lett Hot Chili komanda: Vladis un Ilona ar *Lett Hot Meat-Off Chili*

Indian Raja komanda: *Rajendrasingh Gopalsingh* ar *Chicken Kolhapuri Chili*

Red Hot Chili Peppers koman-

Konkursa uzvarētāji Hertelu ģimene

Chicken Kolhapuri Chili. Savukārt trešā vieta tika piešķirta Rīgas Biznesa skolas komandai, kuŗu pārstāvēja Džastins Bankrofts par čili *Vegetarian Chile Ole Chili*.

Visi konkursa dalībnieki saņēma balvas no atbalstītāja *Santa Maria*, bet laureāti saņēma balvas no citiem atbalstītājiem: *Albert Hotel*, *Dome Hotel & SPA*, *Radisson Blu Hotel Latvija* un

Dalībniekus vērtēja nopietna žūrija

Dome Hotel & Spa komanda: Jānis Pinnis and Sergejs Siporovs ar *Chili Le Dome*

Fortune Cat komanda: Ingrīda Kariņa-Bērziņa un Kristīne Patmalniece ar *Maneki-Neko Chili*

da: Maiks un Irēne Vebi (*Michael and Irene Webb*) ar *Chili Nirvana* Rīgas Biznesa skolas komanda: Džastins Bankrofts (*Justin Bankcroft*) ar *Vegetarian Chile Ole Chili*

Latvijas Jūras spēku virsnieks studē slavenā ASV kara skolā

JĀNIS BOLIS

Latvijas Goda konsuls Rodailandā

Rodailandas pilsētā Nūportā atrodas slavenākā flotes karaskola pasaulē *Naval War College* (NWC). Kopš pirmās klases, kurā bija deviņi audzēkņi, kas 1884. gada 6. oktobrī sapulcējās kādas Nūportas ēkas bēniņos, NWC ir absolvējuši vairāk nekā 24 000 pasaules militāristi, tostarp Otrā pasaules kara slavenie ASV admirāļi Nimics un Halsejs, starptautiskas nozīmes amatpersonas, kā arī simtiem augstākā līmeņa ASV federālā dienesta civilie vadītāji. Visā savā vēsturē NWC ir izslavēta kā vieta, kur notiek oriģināli pētījumi par visiem jautājumiem, kas saistīti ar karu un to, kā to novērst.

Vienā no NWC sešiem akadēmiskiem departamentiem – *Naval Staff College* – tiek pasniegts starptautisks jūras spēku virsnieku kurss, kur ASV apmāca partnervalstu virsniekus darbam augstākā ranga štābos. Apmācības programma galvenokārt ietver operacionālā līmeņa kara mākslas apgušanu, gan pētot vēsturiskus karus un kaujas, gan analizējot mūsdienīgu jūras kara mākslas stratēģiju.

Šogad šī departamenta kursā piedalās Latvijas Jūras Spēku virsnieku komandleitonants Seldzis Grasmanis. Viņš ir dienējis ne tikai Latvijā, bet arī NATO un ES militā-

rajā pārstāvēniecībā Briselē. Viņš jūtas sevišķi gandarīts par to, ka blakus apmācībām uz vietas Nūportā NWC saviem starptautiskajiem studentiem sagādā komandējumus uz citām ASV militārām bazēm un valdības iestādēm, tā dodot iespēju iepazīties ar ASV ģeografiju un plašāku sabiedrību.

Seldzis Grasmanis par sevi izsakās šādi: „Esmu lepns par to, ka dzīvoju zemē, kur esmu viens no diviem miljoniem, piederu tautai ar senu vēsturi, senu kultūru, tradīcijām un teritoriju pie Baltijas jūras. Es jūtos atbildīgs nosargāt visu to, ko esmu mantojis, vēlos nodot to tālāk, ieaudzināt to savos bērnos un rādīt latvisko identitāti pasaulei, lai uz kartes būtu ne tikai „zaļš pleķītis”, bet lai ļaudīm tas saistītos ar noteiktu vietu – Latviju.”

Studiju laikā Seldzis Grasmanis

Seldzis un Kristīne Grasmaņi ciemojas pie Jāņa un Valdas Boļiem

dzīvo Nūportas apkārtnē kopā ar sievu Kristīni un bērniem Agati un Emīlu, bet Latvijā ģimene dzīvo Liepājā.

Pirms Grasmaņa NWC nesen ir studējuši arī Latvijas Jūras

spēku virsnieki kapteinleitnants Gvido Ļaudups un kapteinleitnants Jurijs Timofejevs. Kopš 1991. gada savas zināšanas NWC ir papildinājuši kādi 20 Latvijas militāristi.

Latviešiem piederošs uzņēmums

PĒRK MEŽUS UN ZEMI VISĀ LATVIJĀ.

Tālrunis +371 29420502
e-pasts: gunita@amg-eksports.lv

Kristus Dārza latviešu mājas mākslinieku darbu ebay izsole

Anšmits, Brūveris, Grebže, Kronbergs, Kūlīte, Ikona-Krūmiņa, Mērnieks, Milts, Pankoks, Popelis, Reinholds, Šteins, Tīdemanis, Tiltiņš, Vinters

no 15. līdz 25. oktobrim

www.kdlatvianhome.com

Grāmatu var iegādāties pie Ilzes Bērziņas

21 Roosevelt Ave Waterville ME 04901 USA

www.ilzeberzins.com

Grāmatas cena \$20 ASV, \$25 Kanada, \$30 Eiropa un Austrālija.

Cenā iekļauti arī sūtīšanas izdevumi.

Maksājums veicams ar čeku vai internetā caur PayPal.

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārceļšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports**, **gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīki (griezeju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

JAUNLAUCIŅI

ASV – Ivars A. Petrovskis

504 Grand Avenue N. E.
Grand Rapids, MI 49503
Tel.: (616) 975-2705
zipetro@att.net

LV – Arnis Zvaigzne

Duntes 28-192,
Rīga, LV-1005
Tel.: (371) 291-15477
arniszv@gmail.com

ASV – Sigurds Strautmanis

4906 S 19th St,
Milwaukee, Wisconsin
Unit J, 53221
Tel.: (414) 616-1657

Zvērināts advokāts

Andris Kluss

Tel.: (371) 291-52494

andris.kluss@advokataprakse.lv

NEKUSTAMO ĪPAŠUMU

- PIRKŠANA • PĀRDOŠANA • APSAIMNIEKOŠANA
- ATGŪŠANA • VĒRTĒŠANA VISĀ LATVIJĀ

MANTOJUMA

- DOKUMENTU KĀRTOŠANA

MEŽA ĪPAŠUMA

- VĒRTĒŠANA • IZSTRĀDE • PĀRDOŠANA

BEZMAKSAS KONSULTĀCIJA

- MEŽA APSAIMNIEKOŠANĀ

ZVĒRINĀTA ADVOKĀTA PAKALPOJUMI

MATĪSS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Latvian Cremation Urns

Solid Birch
with Walnut and Amber

for more information visit:

www.BalticSantas.com

262-786-1553

Maija@BalticSantas.com

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

25. oktobrī Reformācijas dievk. ar dievg. **1. novembrī** dievk. **8. novembrī** Lāčplēša dienas dievk. ar dievg.

Skenektedijas latv. ev. lut. dr.: Trinity Lutheran Church (35 Furman St, Schenectady NY 12308), diak. L. Sniedze-Taggart. **18. oktobrī** 14:00 Pļaujas svētku dievk. ar dievg., dziesmu grāmatas.

• **St. Pētersburgas (FL) latv. ev. lut. dr.:** dievk. notiek 14:00 *Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). Bībeles stundas notiek biedrības namā 11:00. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **18. oktobrī** 14:00 dievk. **25. oktobrī** Bībeles stunda. **1. novembrī** 11:00 Kapu svētki *Royal Palms* kapsētā (101 55th St. S, St. Petersburg, FL).

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bellnet.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotin@aol.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309, e-pasts: sukse@sympatico.ca

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@verizon.net, Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: [\[gmail.com\]\(mailto:gmail.com\), dr. pr. Jānis Vītols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās:** 9:15 Latviešu skola. 10:00 Zaķīši. 11:00 dievkalpojums. Kafijas galds. Grāmatu galds. **17. oktobrī** 10:30 Vijas Freimanis piemiņas dievk. **18. oktobrī** kārtējā skolas diena un laju vadīts dievk. Gadskārtējais **Oktoberfest!** **20. oktobrī** pēdējā iespēja ziedot mantas SAL akcijai „Siltas jakas un zābaki ziemai”. **Paziņojums** Prāv. Anita būs atvaļinājumā no 22.-27.oktobrim. *Viņas prombūtnes laikā par steidzīgiem mācītāja pakalpojumiem lūdzam sazināties ar pērminderi Dagniju Ķilpi, tālr.: 410-730-5797.* **25. oktobrī** kārtējā skolas diena un laju vadīts dievk. **29. oktobrī** 19:30 literārs vakars. **1. novembrī** Reformācijas svētki. Kārtējā skolas diena un Ģimeņu Sv. vak. dievk.](mailto:macanitavp@</p>
</div>
<div data-bbox=)

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** Ebenezer Lut. Church (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. **17. oktobrī** 13:00 Pļaujas svētku dievk. ar dievg., diak. Indriķis Kaņeps.

• **Ziemeļkalifornijas latv. lut. dr.:** Sanfrancisko (425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zkldraudze.wordpress.com

Lūgums sūtīt
SARĪKOJUMU un
DIEVKALPOJUMU
ziņas uz e-pastu:
rasma@laiks.us,
vēlākais – svētdienās.
Kārtējam avīzes
numuram ziņas uz
redakciju tiek nosūtītas
PIRMDIENĀS.

// FOTO: www.wallcoo.net

Mūžībā aizgājis mūsu draugs

JĀNIS GROTE

Dzimis 1938. gada 2. jūnijā Rīgā,
miris 2015. gada 12. augustā North Hollywood, Ca.

Viņu piemin
JURIS UN KATE RIEKSTIŅŠ

Mūžībā aizgājis
mans mīļais brālītis

HARALDS KRIEVIŅŠ

Dzimis 1925. gada 8. janvārī,
miris 2015. gada 18. septembrī

Dziļās sērās viņu mīļā piemiņā paturēs
MĀSA INESE KRIEVIŅA PLIKŠE

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā

RASMA KRŪMIŅŠ TIMMA,
dzim. ĀRGĀLS

Dzimusi 1923. gada 7. februārī Duntē, Latvijā,
mirusi 2015. gada 26. augustā Tacoma, WA, ASV

Augšā, aiz zvaigznēm,
Tur tiksies reiz mīļi
Tie, kas šeit pasaulē šķirušies bij...

Mīļā piemiņā viņu paturēs
IMANTS TIMMA
DĒLI ALEKSANDRS UN PĒTERIS KRŪMIŅI AR ĢIMENĒM
MĀSA ILZE KALNIŅŠ AR ĢIMENI
MĀSĪCA INĀRA VEHVILAINEN AR MEITĀM LAILU UN TIJU
BRĀLĒNS PAULIS DERMANIS

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā mamma

ERIKA ANGELIKA BUNDŽA,
dzim. OZOLS

Dzimusi 1921. gada 7. augustā Rīgā, Latvijā,
mirusi 2015. gada 2. septembrī Bargersvile, Indiana

Mīlestībā viņu piemiņā paturēs
DĒLS RICKY, MEITAS BENITA UN LINDA
MAZBĒRNI, MAZMAZBĒRNI UN RADI AMERIKĀ

Mūžībā aizgājusi

IEVA KLAUSTIŅA WRIGHT, DDS

Dzimusi 1941. gada 4. septembrī Rīgā,
mirusi 2015. gada 4. oktobrī Portlandē, Ore.

Viņu mīlestībā un sirsnībā piemin radi un visi, kam laimējies viņu satikt:
SKAIDRĪTE UN JĀNIS KRĒSLIŅŠ, SR., ZUZE KRĒSLIŅA SILS AR ĢIMENI
MĀRA KRĒSLIŅA ROZĪTE AR ĢIMENI, JĀNIS KRĒSLIŅŠ, JR. AR ĢIMENI
ILZE LAKSTĪGALA UN MAIJA LAKSTĪGALA MURRAY AR ĢIMENI

SPORTS AMERIKĀ

Kristaps Porziņģis iejūtas savā klubā

NBA kluba Ņujorkas *Knicks* galvenā trenera Dereka Fišera asistents Kurts Rembiss izteicies, ka latviešu basketbolists Kristaps Porziņģis jūtas ērti metienos no distancēm, kā arī viņam piemīt Dirka Novicka un Pau Gazola spēles aspekti. "Kristaps varētu būt viņu abu kombinācija, jo viņš spēj paveikt tik daudz. Jūs to vēl neesat redzējuši un, iespējams, ka tuvākajos trīs, četros vai pat piecos gados to nevarēs novērtēt. Viņam ir jāaug, jānobriest, jāattīstās, jāklūst stiprākam un jāpierod pie NBA spēles stila," norāda Kurts Rembiss. "Viņš jau saprot basketbolu un zina, ko darīt. Viņš ir nesavtīgs spēlētājs. Kristaps laukumā pieņem pareizus lēmumus. Nebija tā, ka viņš šeit ierādās kā balta lapa. Viņš zina, kā spēlēt. Ar viņu interesanti strādāt."

***

Pirmajā pārbaudes spēlē gatavošanās ciklā jaunajai Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) sezonai Ņujorkas *Knicks* komandai Kristaps Porziņģis guva septiņus punktus, palīdzot pieveikt Brazīlijas klubu *Paschoalotto/Bauru*. Viņš bija starta piecniekā,

Kristaps Porziņģis (no labās) savā pirmajā spēlē *Madison Square Garden* // FOTO: Twitter/nyknicks

laukumā pavadīja 20 minūtes un 35 sekundes, kuŗu laikā izcīnīja arī divas atlēkušās bumbas, bloķēja vienu pretinieku metienu un divas reizes kļūdījās. Spēli klātienē

Madison Square Garden Ņujorkā noskatījās vairāk nekā 19 000 skatītāju.

Nākamajā spēlē *Knicks* basketbolisti viesos ar 115:104 pārspēja Vašingtonas *Wizards*. Porziņģis laukumā devās pamatsastāvā un spēlēja 21 minūti, guva deviņus

punktus, izcīnīja 10 atlēkušās bumbas, kā arī veica trīs rezultatīvas piespēles, bloķēja divus metienus un pieļāva divas kļūdas, trāpīja trīs no septiņiem divpunktu metie-

niem un vienu no diviem trīs-punktniekiem.

Porziņģis pēc uzvaras žurnālistiem teica, ka laukumā jau jūtas par sevi pārliecinātāks un labāk jūt spēles ritmu. Viņš uzsvēra, ka komandai cenšas palīdzēt ne tikai ar punktu gušanu, bet arī daudzās citās lietās – cīņā par atlēkušajām bumbām, metienu bloķēšanu un ar aktīvu spēli aizsardzībā.

„Varu spēlēt labāk,” *Knicks* mājaslapā citēts Porziņģis. „Sākums ir solīds, bet no sevis gaidu vairāk. Ceru nospēlēt labāk nākamajā spēlē.”

Hokejs

Amerikas Hokeja līgā sezonas atklāšanas spēles aizvadījušas Kristera Gudļevska un Ronalda Ķēniņa pārstāvētās komandas. Gudļevska *Crunch* svinēja uzvaru pret *Valley* – 4:3, bet Ķēniņa *Comets* ar 1:2 zaudēja *Sabres* fārmklubam *Americans*.

***

Latviešu uzbrucēja **Zemgus**

Girgensona pārstāvētā *Buffalo Sabres* komanda piedzīvoja zaudējumu arī otrajā Nacionālās hokeja līgas (NHL) meistarsacīkšu spēlē, savā laukumā ar 1:4 (0:0, 1:2, 0:2) piekāpjoties *Tampabejas Lightning*. (pirmajā *Sabres* pret *Otavas Senators* 1:3). Girgensons laukumā pavadīja 17 minūtes un 58 sekundes, izdarīja trīs nesekmīgus metienus pa *Lightning* vārtiem, kā arī pielietoja divus spēka paņēmienus. Viens viņa metiens trāpīja pa vārtu stabiņu. Spēli Girgensons beidza ar neitrālu lietderības koeficientu.

Pēc diviem zaudējumiem nāca pirmā uzvara. *Sabres* ar 4:2 (0:0, 1:0, 3:2) pārspējot Kolumbusas *Blue Jackets*. Girgensons laukumā pavadīja 18:04 minūtes, no kurām 3:29 minūtes nospēlēja vairākumā. Spēli viņš beidza ar divām soda minūtēm, vienu metienu pa vārtiem un vienu spēka paņēmieni, kā arī diviem bloķētiem metieniem un neitrālu lietderības koeficientu.

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

Piemin mecenātus Ainu un Jāni Vējiņus

10. oktobrī Rekrutēšanas un jaunsardzes centrs (RJC) Latvijā, Balvos, rīkoja Latvijas patriotu un valsts aizsardzības sistēmas mecenātu Ainas un Jāņa Vējiņu piemiņai veltītas jaunsargu orientēšanās sacensības *Vējiņu kauss*. Sacensībās piedalījās jaunsargi no Jelgavas, Apes, Jēkabpils, Lejasciema, Tilžas, Smiltenes, Valkas, Ogres, Ikšķiles, Stalbes, Naukšēniem un jaunieši no ģenerāļa Povila Plehaviča kadetu skolas (Lietuva).

RJC orientēšanās sacensības organizē ar mērķi saglabāt un uzturēt Ainas un Jāņa Vējiņu (attēlā) piemiņu, stāstīt jaunsargiem par patriotismu, vērtībām, nesavtīgumu, mācīt vēsturi, izziņot reālu cilvēku likteņgaitas trimdā. *Vējiņu kauss* iedibināts kā ikgadēja tradīcija, un sacensības katru gadu notiek kādā no Latvijas novadiem. Pirmās šāda veida sacensības notika 2014. gadā Vidzemē, Cēsīs.

Artūrs Plēsnieks – Eiropas čempions

Latvijas svarcēlājs Artūrs Plēsnieks Lietuvā Eiropas meistarsacīkstēs U-23 vecuma grupā izcīnīja zelta medaļu. Raušanas sacensības Plēsnieks, pirmo reizi piedaloties sacensībās svara kategorijā virs 105 kg, aizvadīja veiksmīgi, spējot tikt galā ar visiem trim mēģinājumiem – vispirms viņš pacēla 166 kg, pēc tam 171 un 176 kg, kas viņam šajā disciplīnā deva mazo zeltu.

Artūrs Plēsnieks

Veiksmīgas izvērtās arī grūšanas sacensības, kur Artūrs vispirms tika galā ar 210 kilogramiem, bet pēc tam pievārēja arī 220. Arī šajā disciplīnā mazais „zelts” un kopsummā – 396 kg – pārliecinoši labākais rezultāts starp visiem dalībniekiem

U-20 dalībnieku vidū teicami startēja Latvijas talantīgais svarcēlājs **Ritvars Sucharevs**. Svara kategorijā līdz 69 kg Sucharevs raušanā spēja tikt galā ar 137 kg smagu stieni, kas viņam šajā disciplīnā deva mazo sudraba medaļu. Grūšanā Latvijas pārstāvis sākumā pieveica 156 kg, bet vēlāk arī četrus kilogramus smagāku stieni. Summā paceltie 297 kg Ritvaram deva bronzas medaļu.

Ritenbraukšana

Latvijas titulētais treka ritenbraucējs **Ainārs Ķiksis** Lielbritānijas pilsētā Mančestrā lieliski aizvadījis pasaules senioru meistarsacīkstes ritenbraukšanā trekā. Bez izcīnītās zelta medaļas individuālajā braucienā (par to bija informācija mūsu laikraksta iepriekšējā numurā) valmierietis kļuva arī par pasaules čempionu sprintā, kā arī laboja jaunu absolūto senioru (meistaru) grupu rekordu 500 m distancē.

Ainārs Ķiksis uz goda pjedestala

Meistarsacīkstēs startēja arī Andis Lejiņš V50 – 54 grupā. Pēc aizvadītā sprinta, kur pirmajā kārtā viņš ieņēma trešo vietu savā braucienā, turpināja pēdējās cerības braucienā. Šeit tika iegūta otrā vieta. Lejiņš vēl piedalījās arī 500 m distancē, izcīnot 21. vietu – 38,177.

Pret grupas līderiem – goda pilns neizšķirts

Islande – Latvija 2:2 (2:0). Eiropas futbola meistarsacīkšu kvalifikācijas turnīrā Latvijas valstsvienība aizvadīja kārtējo spēli, – šoreiz izbraukumā pret islandiešiem, kuŗi jau bija nodrošinājuši tiesības spēlēt finālā. Pirmajā puslaikā Islandes vienība guva divus vārtus, un jau šķita, ka mūsu futbolistiem nāksies zaudēt. Taču pēc pārtraukuma laukumā redzējām it kā citu komandu. Vārtus Latvijas vienības labā guva Aleksandrs Cauņa un Valerijs Šabala, un spēle beidzās neizšķirti 2:2. Mūsējiem vēl bija vairākas labas izdevības pārspēt pretinieku vienības vārtsargu. Savā laukumā Islandes komanda četras spēles bija ielaidusi tikai vienus vārtus (2:1 uzvarā pār Čehiju), bet pret Latviju bija tuvu tam, lai zaudētu trīs. Mūsu futbolistiem bija tik daudz vārtu gušanas iespēju, cik sen nav bijis. Latvijas izlase spēles beigās daudz izteiksmīgāk rādīja vēlmi uzvarēt nekā pretinieks, bet islandieši izskatījās paguruši.

Islandes treneris Heimirs Hal-

Islandes – Latvijas spēles moments. Mūsu futbolisti gaišajos tērpos

grīmons pēc spēles: “Mums otrais puslaiks bija sliktākais visā sacensību ciklā. Manuprāt, Mariāns Pachars ar savu komandu dara labas lietas, un tā progresē. Spēlējām stilā, kādā neesam pieraduši. Spēlējām pārāk individuāli, bet futbols ir komandu sporta veids un tāda komanda kā Islande nevar uzvarēt, ja spēljam individuāli. Zaudējām divus punktus. Mūsu futbolistus pazīst kā labi organizētus spēlētājus, taču šoreiz Latvijas vienība nebija tālu no tā, lai uzvarētu spēli.”

Mūsu grupā vēl Kazachstāna – Nīderlande 1:2, Čehija – Turcija 0:2. Stāvoklis turnīrā pirms pēdējās kārtas. Komanda, iegūtie un zaudētie vārti, punkti.

1. Islande 17:5 20
2. Čehija 16:12 19
3. Turcija 13:9 15
4. Nīderlande 15:11 13
5. **Latvija 6:18 5**
6. Kazachstāna 6:18 2

13. oktobrī Latvijas futbolisti Rīgā aizvadīja pēdējo spēli šajā Eiropas meistarsacīkšu kvalifikācijas turnīrā pret Kazachstānas komandu.

Uzvar fitnesa sacensībās *Olympia Amateur 2015*

Latvijas fitnesa jaunais talants **Vanessa Belova** Prāgā notikušajā *IFBB Olympia* Eiropas amatieŗu turnīrā bodibildingā, fitnesā, bodifitnesā, bikini fitnesā un *mens physique* uzvarējusi pieaugušo konkurencē fitnesa kategorijā virs 163 centimetriem.

Vanessa Belova (vidū) uz goda pjedestala

Ekspertu ieskatā Belova “demonstrēja ļoti oriģinālu, sarežģītu un

krāšņu fitnesa izvēles programmu, ierindojoties pēc punktiem pirmajā vietā, kā arī ķermeņa raundā izcelās ar eleganci un tikai viņai piemītošo īpašo skatuves imidžu, kas Latvijas sportisti vienmēr izceļ pārējo dalībnieču vidū.”

Pievārēts

Džungļu maratons!

Rīgas Stradiņa universitātes fizioterapijas otrā kursa studente **Alma Vītola** pusotru gadu gatavojās vienam no pasaules smagākajiem izturības skrējieniem – Džungļu maratonam Brazīlijā. Tās ir septiņu dienu garas sacensības, kuŗās dalībnieki džungļos veic aptuveni 260 km garu distanci. Ultramaratoni ir jebkuŗa distance, kas ir garāka par klasisko maratonu (42,195 km). Ir dažādu veidu un garumu ultramaratoni, bet Džungļu maratons Brazīlijā ir septiņu dienu un sešu posmu sacensības, kuŗās sportisti smagos apstākļos mēģina sasniegt finišu.

Alma Vītola

Šogad oktobrī vienu no smagākajiem skrējieniem vēlējas pievarēt arī Alma Vītola, tādējādi kļūstot par šo sacensību pirmo dalībnieci no Baltijas. Tas viņai izdevās. Pēc galīgo rezultātu sakoŗšanas Vītola distanci noskrējusi 56 stundās un 48 minūtēs. **Tas ir labākais rezultāts starp četrām visus posmus noskrējušajām sievietēm, tātad – pirmā vieta.** Savu tuvāko sekotāju Vītola apsteigusi par gandrīz divām stundām, savukārt kopējā konkurencē Vītola distancē zaudējusi tikai astoņiem dalībniekiem. Kopumā uz maratona starta izgājuši sešas sievietes un 35 vīrieši.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS